

MAGYAR LAJKA

+ 3 lei

Taxa postală plătită în avans
aprobării Dir. Gen. P.

Ngs. Ramas zetter Róbert urnak

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 108 (1822) Oradea, 1938. mai. 17

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Az ország új közigazgatása

A törvénytervezet intézkedései a megye, város és falu közönségéhez legközelebb álló vezető tisztviselőkről

Bucuresti, május hó.

Legutóbbi két számunkban részletesen foglalkoztunk a közigazgatási törvénytervezet nagyszabású újításával. A törvénytervezet az új tartományi beosztással s a tartományi kormányzó és a tartomány-gyűlés igen érdekes hatáskörével bizonyára nagyon érdekelheti a közönséget. A törvénytervezetről eddig közölték már megvonnhatták az új közigazgatási mű nagy és lényeges körvonalait s általában tájékoztatást nyújthattak a közigazgatási reform célja és nagy változtatásai felől.

Most a törvénytervezetnek azokat a rendelkezéseit ismertetjük, melyek a helyi közönséghez legközelebb álló közigazgatási főnökökről szólnak. Azok hatáskörének részletes ismertetése a közönséget saját szempontjából is igen közelről érdekelheti. A törvénytervezet erre vonatkozó rendelkezései a következők:

A MEGYEFŐNÖK KINEVEZÉSE HIVATÁSOS KÖZIGAZGATÁSI TISZTVISELŐK SORÁBÓL TÖRTÉNIK

A megyefőnök, mint eddig is, a kormány és a belügyminisztérium képviselője, akinek kinevezésbe a tartományi kormányzó előterjesztése is belefolyik. A megyefőnökség hivatalos tisztviselői állás lesz, mert a törvénytervezet szerint az almegyefőnökök és szolgabírák közül kerül ki előléptetés útján. Tehát nem is annyira kinevezés, mint előléptetés lesz a megyefőnökség betöltése. Ez az intézkedés biztosítja a megyefőnökség politikamentességét is. A hivatásos tisztviselői jelleg érthetővé teszi azt is, hogy egyetemi végzettség szükséges hozzá és almegyefőnöki vagy szolgabírói működésben eltöltött legalább hat év. Ennek a működésnek is kiválónak kell lennie. A megyefőnökség tisztán hivatásos tisztviselői jellege még csak jobban kidomborodik azokban az intézkedésekben, amelyek megtöltik a megyefőnököknek a szabadfoglalkozást, bármilyen üzleti vagy kereskedelmi érdekeltségben való részvételt.

A MEGYEFŐNÖK HATÁSKÖRE

A megyefőnök elsősorban a törvények alkalmazását ellenőrzi és felvigyáz a megyei közigazgatásra. Új tartalommal bővült ez a hatáskör, a községi, megyei és tartományi vagy állami jótékonyági és társadalomgondozó intézmények ellenőrzésével.

Különös figyelmet érdemel a 101. cikk egyik bekezdése, amely a legelő vagy erdő közbirtokosságok közgyűlésein elnöklési jogot ad a megyefőnököknek és a költségvetésük jóváhagyását is hatáskörébe utalja.

A JÁRÁSFŐNÖKÖK (PRETORI)

A járásfőnökök szintén hivatásos tisztviselők. A törvénytervezet itt is feltételezi az előléptetéssel való kinevezést, mert külön kiemeli,

hogy a jogvégzettek és azokat, akik a központi közigazgatási tanfolyamot elvégezték, egyenesen járásfőnökké lehet kinevezni. A járásfőnök a járás rendőrségének a vezetője. A törvénytervezet külön kiemeli a járásfőnökök hatáskörét a járás légvédelmének és a propagandának a megszervezésében. Széleskörű betekintése van a községek költségvetésébe a légvédelmet érintő tételeket illetően.

A 106. cikk külön kiemeli, hogy a járásfőnökök gyakori látogatásokkal, körúttal végezzék ellenőrzésüket. Legújabbán, amint közöltük is, járásfőnököket büntettek meg éppen az ellenőrzés elhanyagolása miatt. Az ilyen intézkedések előrevetik az új törvény alkalmazásának árnyékát.

A járásfőnök résztvehet a községi tanács ülésein, de csak tanácsadóként, amint a 106. cikk előírja.

A járásfőnökök hatáskörének gyakorlása új eszközzel bővül a 107. cikkben. Minden negyedévben legalább egyszer kötelezően össze kell gyűjtenie járásának községi bíráit, jegyzőit, továbbá a tanügyi, építészeti, orvosi, erdészeti, mezőgazdasági szakembereket és ezen a gyűlésen különösen teljesíteni az irányítás és kezdeményezés feladatát.

A községek hivatalos levelezése a fölöttes

A községi választójogosultak lajstromának évenkénti összeállítása

A törvénytervezet intézkedik a közigazgatási választásokra vonatkozólag is. A 123. cikk állapítja meg a községi tanácsot választók közzétételét. Eszerint választó lehet az, aki román állampolgár, 30 éves elmúlt, határozott foglalkozása van (kézimunka, földművelés, kereskedelmi, ipari, szellemi munka) és nem esik az általános választói törvény valamelyik akadályozó kategóriájába.

A választói névjegyzéket a községi bíró állítja össze decemberben.

Amint már közöltük is, tanácsosként választható minden választó, a szerzeteseken, papokon, tanítókon, községi, tartományi és állami tisztviselőkn, tényleges szolgálatot teljesítő katonákon és italmérőkön kívül.

A szavazás titkos és kötelező. Egy napig tarthat reggeli 8 óratól délután 5 óráig.

Elkészült a vádirat az aranycsempészség ügyében Xenit volt miniszter ellen

Bucuresti. Saját tud. A nagy port felvert aranycsempészségi ügyben elkészült a vádirat, amely Xenit volt miniszterre vonatkozólag azt állapítja meg, hogy mint az aranycsempészségi ügy főhőse, Flaviánnak romániai vagyonkezelője, a Garlesteanu Bank útján aranyat vásárolt s egyúttal lakásán távoli rokonának, Szela Melunnak a közvetítésével nagyobb aranykészletet őrzött, azt híven, hogy mint

volt miniszternél, nála ez az arany biztonságban lehet s ezzel megkönnyítette Flaviánnak az arannyal való kereskedését.

Xeniné terhére azt állapítja meg a vádirat, hogy megengedte, hogy fia Flavián számára aranyat helyezzenek el a lakásában, amely aranyak egy részét ő készült külföldre szállítani.

Mussolini genovai nagy beszéde után

A Duce szavaiból azt értette meg a világ, hogy katonai szövetség van a német és olasz birodalom között

Legutóbbi lapszámunk szombat délutáni zárásáig Mussolini genovai utjáról és ottan tartott szombati nagy beszédéről bizonyos közléseket már tehattünk. A nyomában támadt hatásokról s a beszéd egyes fontosabb részleteiről most még a következő közléseket tehetjük:

Rómából jelentik: Itteni politikai körökben élénken tárgyalják Mussolini genovai beszédét és annak jelentőségét a következő pontokban látják:

1. A Duce még egyszer személyesen hitet tett a német—olasz együttműködés mellett.

2. A beszéd megerősítette a világnézeti egységet a tekintélyuralmi államok között és hangoztatta, hogy ez az egység szükség esetén katonailag is megnyilvánul. Ez a kijelentés az Egyesült Államok bizonyos köreinek szól, mivel itt az utóbbi időben erős propaganda folyik a tekintély-államok ellen.

3. Mussolini híven állja az angol—olasz megegyezést és Jugoszláviával kötött megállapodását.

4. Franciaországot illetően Mussolini szavai azt mutatják, hogy az olasz—francia megegyezés elé a spanyol kérdés súlyos akadályt gördít. A Duce kijelentései nem zárják ugyan ki a megegyezés teljes lehetőségét, de jelzik, hogy a megbeszélések során komoly nehézségeket kell leküzdeni.

5. Olaszország őszintén akarja a békét minden más nemzettel, de a békét erős fegyveres felkészültséggel és az önállóság fejlesztésével támasztja alá.

HÁROMSZÁZÖTVENEZER FŐNYI KÖZÖNSÉG.

Genovából jelentik: Az olasz miniszterelnököt a nagy kikötőváros közönsége — mint már jelentettük — óriási lelkesedéssel fogadta. Partraszálláskor ágyudörgés fogadta, s a fasiszták, halillák és a közönség ujjongó sora-fala között vonult be a városba. A Viktoria-téren, a diadalív előtt díszes szónoki emelvényt

építettek. Onnan szónokolt a Duce olyan nagy közönségtől környezve, amelynek száma 350 ezerre volt tehető. Mussolini egyes kijelentései így hangzottak:

— Genovai bajtársak! — szólította meg a tömeget. — Nagyon örülök, hogy újból köztetek lehetek, ebben a nagyszerű városban, amelynek talán még sohasem volt olyan nagy fontossága, mint ma. Tizenkét év után ismét köztötök lehetek. Meghatottsággal beszélek hozzátok ez előtt a diadalív előtt, amellyel a győzelmet ünnepeltétek, azt a győzelmet, ame-

A strezai németellenes hatalmi csoportosulás helyett a Németország iránti barátság az állandó irányvonal

A május 7-iki pohárköszöntők nem voltak üres diplomáciai szövegek

Mussolini így folytatta:

— Mindenkit emlékeztetek arra, hogy 1934 és 1938 között sok viz folyt le a Themzén, a Szajnán, a Spreen és a Dunán. Ez idő alatt Olaszországot olyan megtorlásoknak vetették alá, amelyeket nem lehet elfelejteni. Mindaz, amit a diplomáciában Streza név alatt szoktak összefoglalni, a mi együttműködésünkkel többé nem fog feltámadni. Olaszország nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy minden négy évben mozgósítson. A fasiszta Olaszország nem vállalkozhatik arra a feladatra sem, ami valamikor a Metternichnek és Habsburgok ellenszenves feladata volt, hogy megakadályozza egy nép egyesülését. Nem a komplikációktól való félelem akadályozott meg bennünket a cselekvésben, mivel ezt a gátlást soha sem ismerjük. Lelkiismeretünk, józan eszünk és a Németország iránti barátság tolmácsolta azt, hogy azt tegyük, amit tettünk. Most a két világ, a német és a római világ a közös határon szabad érintkezésbe léphet egymással. A fasiszta és a nemzeti szocialista rendszer közötti együttműködés csak jó gyümölcsöket teremhet. Ebből a szempontból fel fogva.

azok a szavak, amelyek május 7-én a Palazzo Veneziában elhangzottak, nemcsak üres diplomáciai szövegek voltak, hanem ha vannak a történelemben szent

lyért tiszta véruket ontották hőseink és amelyet, mint szent örökséget hagytak reánk és a következő nemzedékekre.

— Nem leszek meglepve, ha ezalkalommal is, mint máskor, nemzetközi kérdésekről szólok. Ez év március hó 11-én 18 órakor választ előtt állott ismét Olaszország, rendkívül fontos elhatározást kellett hoznia. Választania kellett a háború és a béke között s ettől függött Európa sorsa. Meglepetések azonban nem értek minket. A tragikus fejlődés előrelátható volt és mi a háborút illetően a leghatározottabb nemmel választottunk. Olaszország ellenségei és az antifasiszták cselődésai nagy fasisztaellenes tüntetéseket robbantak ki. Ezek kétségtelenül azt kívánták, hogy a totalisztikus államok között összeütközés támadjon, esetleg háború,

ez pedig a bolsevizmus előtt nyitotta volna meg Európa kapuját. Nem gyámtalanságunk, hanem akaratunk határozta meg állásfoglalásunkat és ami történt, azt mutatta, hogy óvatos okosság vezeti minden cselekedetünket.

és ünnepélyes ígéretek, úgy a két pohárköszöntőben ilyen ígért hangzott el.

A tömeg ezek után a szavak után percekig ütemesen kiáltotta: *Hitler! Hitler! Hitler!*

Ezután Mussolini arról szólt, hogy a Berlin—Róma tengely nem akadályozta meg a megegyezést az őszintén megegyezni akarókkal; így Jugoszláviával és Angliával. A Duce e megegyezésekkel kapcsolatban a Földközi-tengertől az Indiai óceánig terjedő uralmi érdekegyeztetés jelentőségét méltatta, amiről már multkorai közlésünkben is említést tettünk.

FRANCIAORSZAGGAL A SPANYOL KÉRDÉS MIATT NEHEZ A MEGEGYEZÉS.

A beszéd további során Mussolini a következőket mondotta:

— Genovai fekteingések! Engedjétek meg nekem, hogy a Franciaországgal folyó tárgyalások tekintetében körültekintő legyek, mert ezek a tárgyalások még folyamatban vannak. Nem tudom, vajjon sikerül-e ezeken a tárgyalásokon megállapodásra jutni, annál inkább, mert a jelen pillanat egyik legidősebb kérdésében, a spanyol kérdésben Franciaország és Olaszország a barrikád két ellentétes oldalán állanak. A tuloldalról Barcelona győzelmét kívánják, mi pedig Franco fegyvereinek győzelmét kívánjuk és akarjuk.

A tömeg percekig át éljenezte Franco tábornokot és a spanyol nemzetieket.

Válasz az amerikai kardcsörtetésre

Mussolini beszédének a befejezése robbanó erővel jelentette be, hogy a nagy demokrata államok háborús összefogásával szemben a tekintélyuralmi államok is katonai összefogással fognak válaszolni. A beszédnek ez a része így hangzott:

— Politikai irányelveink teljesen tiszták. A békét akarjuk, mégpedig a békét mindenki-vel. Biztosíthatlak arról is benneteket, hogy Németország nem kevésbé kívánja az európai békét, mint mi. A békét azonban biztosítani kell, mégpedig fegyverrel. A békét akarjuk, de készen kell állanunk arra, hogy ezt a békét minden erővel megakadályozzuk, különösen akkor, ha a tengeren túlről olyan beszédek hangzanak el, amelyek gondolkozásra készítenek. Talán kizárt dolog, hogy az ugynevezett nagy demokráciák világnézeti háborúra készül-
nének elő, mindenesetre hangoztatnom kell, hogyha mégis így lenne, akkor a totális államok valamennyien egyetlen tömbbe kovácso-

lódnak össze és mindvégig együtt fognak menetelni.

Mussolini kijelentésénél újból kitört a tetszészaj s a Ducet a tömeg percekig éljenezte.

VISSZA RÓMÁBA.

Rómából jelentik: Mussolini Genovából hétfőn visszatért Rómába.

MEGLEPETÉS PÁRIZSBAN.

Párizsból jelentik: A francia közvélemény Mussolini genovai beszédéből tudta meg, hogy Párizs és Róma között indult közvetlen tárgyalások holtpontra jutottak. A „Jour” szerint a francia—szovjet barátság hívei erősen ellenézték a tárgyalásokat.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITÁLIABA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

EUCHARISZTIKUS

KÖNYVEK:

Bangha Béla S. J.: EUCHARISZTIA. Az Oltáriszentség tanának hittani és erkölcsi tartalma	235 lei
Rab Pál S. J.: EUCHARISZTIKUS PÉLDÁK. 128 példa az Oltáriszentségről	70 "
Bangha Béla S. J.: AZ OLTÁR TITKA. II. kiadás	45 "
Bangha Béla S. J.: ÉLETÜNK ÉLETE. Elmélkedési és előadási vázlatok az Oltáriszentségről	25 "
Faber Vilmos: EZ NAGY SZENTSÉG VALÓBAN. Lelkiolvasmány és beszédanyag	165 "
Petró József dr.: A GYERMEKEK KORAI SZENTÁLDÓZÁSA. Több jeles szerző beszéde e tárgyról	105 "
Meschler-Csávossy: KÉSZÜLET A NAGY LAKOMARA. Imaalakó könyv, mely gyönyörű elmélkedéseket és szentmiséimákat tartalmaz	72 "
Eymard-Scheffler: AZ ISTENI NAGY SZENTSÉG. 44 elmélkedést, közül az Oltáriszentségről	80 "
Eymard-Scheffler: SZENTÁLDÓZÁS, ÉLETFORRÁS. 47 elmélkedés a szentáldozásról és szentmiséről	80 "
Lucas-Ambrózy: A TABERNAKULUM FENYÉBEN	105 "
Lucas-Ambrózy: ÜDVÖSSÉGED A KIS OSTYA	105 "

Kaphatók: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Az új magyar kormány működésbe kezdett

Imrédy Béla miniszterelnök a rádióban munkaprogrammot adott

Budapestről jelentik: A kormányváltás természetesen megmozgatta a belpolitikai életet. A közvélemény feszült figyelemmel kíséri azt a nehéz munkát, melynek végrehajtására Imrédy Béla dr. Magyarország új miniszterelnöke vállalkozott.

Imrédy Béla dr széleskörű munkatervet ismertett szombaton este a rádióban. Elmondta, hogy csak őrségváltás történt a kormányban, de a kormányzat iránya és célja változatlan marad. Az új kormány is teljes egészében fenntartja a győri programot, a legnagyobb gondja lesz az időszeri szociális kérdések megoldására, elsősorú gondjának tartja a hadsereg fejlesztését és teljes egészében magáévá teszi a sajtórendészeti és a zsidó törvényjavaslatot. Az új kormányban azonban új programja is van. *Keresztény, nemzeti és jobboldali programmal fog dolgozni a szociális igazság megvalósítására és a nemzeti egység teljes kialakítására.* Egész Európában új eszmearamlatok merültek fel és ebből ami hasznos, a sajátos magyar lelkelethez kell hozzáidomítani. Az egyének saját érdekük kell hozzáidomítani. Az egyének saját érdekük kell hozzáidomítani. Erre ma fokozottabban van szükség és ezért áldozatot is kell hozni. A tisztességet, a becsületet kell érvényesíteni a nemzeti élet minden területén, az állami és a gazdasági életben egyaránt.

Ezután azt fejtette ki, hogy a magyar kormány a szellemi és gazdasági élet egész vonalán megvalósítja a szakmai érdekképviseleteket. Azt akarja, hogy a magyar munkásról történő szociális gondoskodás ügye is tovább fejlődjen úgy a városi munkásokkal, mint a falu népével kapcsolatban. A falusi orvosok nagy számát kívánja beállítani. Mindenkinél meg kell kapnia munkája tisztességes ellenértékét. A jobb megélhetést azonban csak több munkával, többtermeléssel lehet elérni. Helyes termelési és gazdasági politika az alapja minden szociális fejlődésnek. Az új kormány minden erővel arra fog törekedni, hogy a lehető

legmagasabb fokra emelje a mezőgazdasági és ipari termelést, nagy gondot fog fordítani a szakképzettségre, meg akarja oldani a gazdasági hitel kérdését, olcsó eszközökhöz akarja juttatni a falu népét és biztosítani akarja a mezőgazdasági és ipari termékek árát.

A földbirtok-politika terén az eddigi célkitűzések megvalósítását meggyorsítják. Különösen a hosszú időre szóló kishártyák rendszerével és földbirtok szövetkezetek alakításával segítenek a földművelőknek.

BELÜGYI ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI INTÉZKEDÉSEK A TULZÓ POLITIZÁLÁSOK MÉRSEKELÉSÉRE

Budapestről jelentik: A hétfői reggeli lapok jövődében várható intézkedésekről írják, melyeket legközelebb Keresztes-Fischer belügyminiszter, illetve gróf Teleki Pál közoktatásügyi miniszter fog kiadni. A lapok tudnivaló, hogy a belügyminiszter körrendeletet fog kiadni, amely eltávolítja a közigazgatási tisztviselőket párt-eszkük tételétől és pártok szolgálatától. Azt is tudnivaló, hogy a közoktatásügyi miniszter a Bajtársi Szövetségekre nézve fog kiadni rendeletet, s e szövetségekből kitiltja azokat, akik nem főiskolások. További rendeletet fog még kiadni a középiskolai és elemi iskolai nyilas agitációk eltávolítására.

A délről és északról egymásfelé haladó japán haderők áttörték a közbül álló kínai haderőt

A március óta tartó santungi állóharc eldőlt a japánok javára

Tokióból jelentik: A lapok rendkívüli kiadásban közlik a japán hadseregnek azt a nagy sikerét, hogy déli Santungban a március közepe óta tartó állóharcot döntő győzelemre vitte. Az ottani állásokra Csangkaisek tábornagy 800 ezer főnyi kínai haderőt vont össze, hogy a déli és északi irányból előnyomuló japán

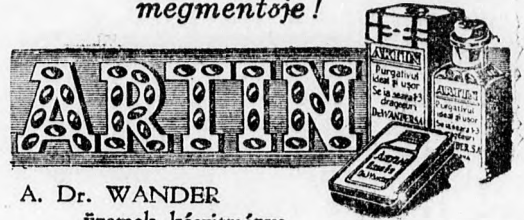

Elkerültem a nehéz operációt, fájdalmaim megszűntek.

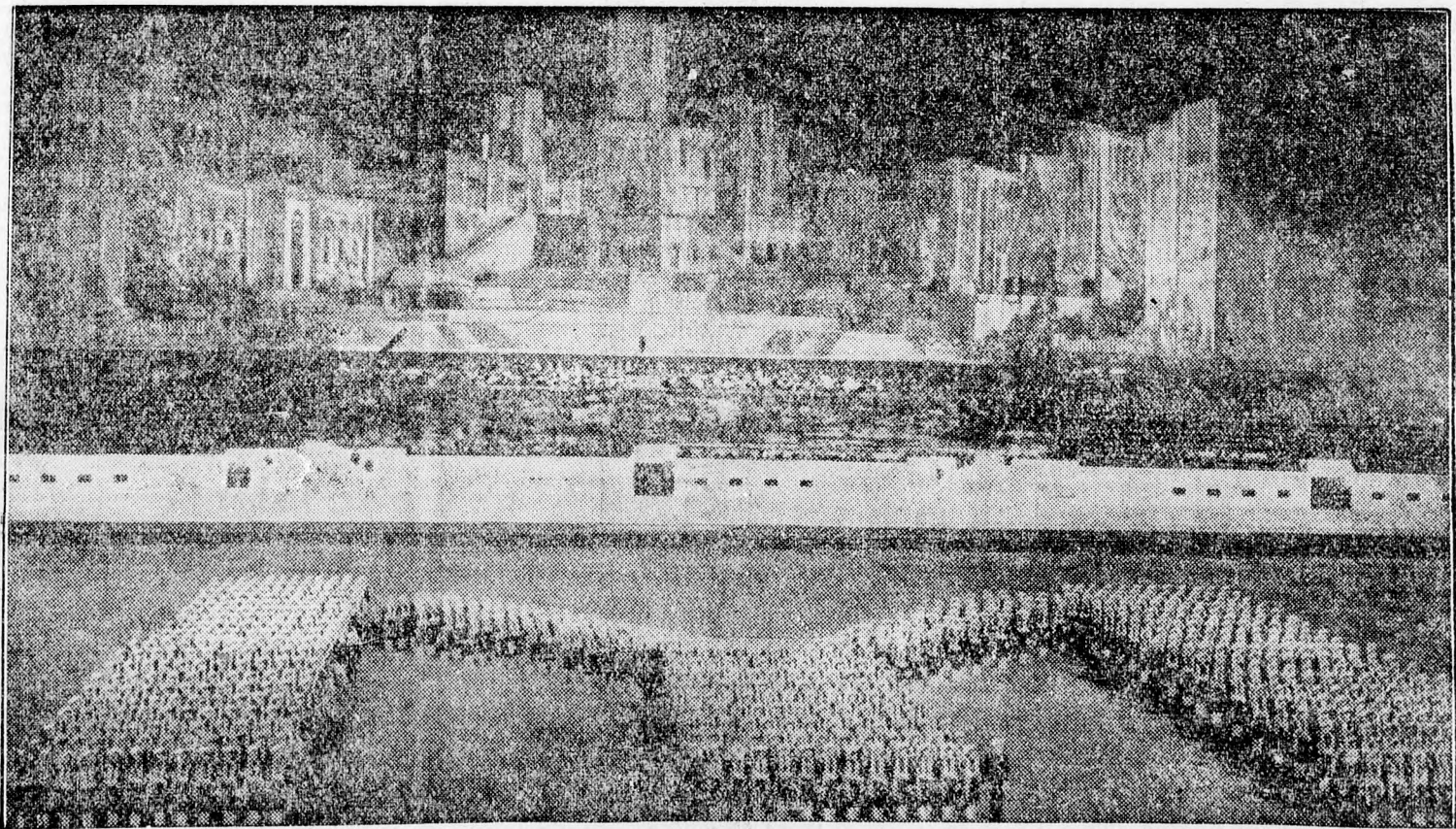
Aranyeres fájdalmak a nehéz székletől származnak. A végbél megdagad, az aranyerek pedig elviselhetetlen fájdalmakat okoznak.

Az ARTIN, ez az ideális hashajtó, amelyet szervezete nem szokik meg, gondoskodik a könnyű székletéről, miáltal elkerüli az aranyér okozta fájdalmakat.

ARTIN az aranyérben szenvedők megmentője!

A. Dr. WANDER
üzemek készítménye.

Pazar ünnepség a Mussolini fórumon. Rómában, a Mussolini fórumon pazar ünnepség volt. Aháttérben levő szabadszínpadon a „Lohengrin” jelenetét adták elő, az előtérben pedig a Fasista Akadémia ifjúsága M alakban sorakozott fel.

Meghalt az utolsó magyar kengyelfutó, aki öt hold földet futott össze magának

Budapest, május hó.

Budapesti artistakörökbe most érkezett a hír, hogy egy ceglédkörnyéki tanyán meghalt az utolsó magyar kengyelfutó, Pozsár János. Amint a nagyvárosokban eltűnnek bizonyos foglalkozási ágak, egyes emberfajták, a falvakban is érezzük az idő haladását, a falu romantikájának színeit, figuráit lassacskán elvesznek.

A kengyelfutók voltak a magyar vidék vándor artistái, a sport első robotosai. Minden falunak meg volt a maga kengyelfutója, aki tavasztájt tűnt fel rendszeren, helipiacok idején a főtéren. Amikor megérkezett, nyomban vetközni kezdett. *Hamarosan ott állott trikóban, derekán a rikító vörös-, vagy zöldszínű szalaggal, köréje sereglett a falu apraja, nagya. Aztán megkezdődött a kengyelfutás.* A kengyelfutó csengőt szerelt fel az oldalára, s amikor végigcikázott a gidres-gödörös utcákon, mindenki kiált a ház elé, hogy nézze a verejtékező, fáradhatatlan embert. Nyolc-tízszert is végigfutotta megállás nélkül a falu utcáit, vele próbálták ki először erejüket a gyermekek, a serdülő legények. *futottak mellette a népség üdvrivalgása közben, megpróbálták túllicitálni a kengyelfutót, de végül is kénytelenek voltak beismerni, hogy a színestrikójú matador, aki sokszor két-három óra hosszat is szaladt megállás nélkül, jobban bírja mint ők.* Amikor végefele közeledett a futás, már az egész falu ott állott a piactéren és várta a kengyelfutás végét. Amikor pedig a verejtékező, izzadságtól csurgó ember többórnyi szaladgálás után lerokkadt a piactéren levő szőnyegre, hullottak ki-tett kalapijába a rézpénzek, de akadtak, akik tojással, zöldséggel, kis darab szalonnával fejezték ki az elismerésüket az akkoriban még újszerű sportteljesítmény iránt.

A háború után lassan-lassan eltűntek a magyar falukból a kengyelfutók. Jöttek az új sportágak, főleg a futballozás, hiszen ma már a falvakban is, a régi labdázás helyett szabályos futballesapatok mérkőznek egymással, ugyanazzal az izgalmossal fűtve, mint a nagyvárosi sportolók.

Az utolsó alföldi kengyelfutó Pozsár János, a Tiszántúli kengyelfutója volt, aki „össze is futott” 5 hold földet magának. Arra gondolt, hogy a sok szaladgálás után nyugalomban gazdálkodik majd a birtokon, vásárolt is kis tanyai házat, földcsékét s ekkor számítá-sait keresztláthúzta a végzet. Súlyosan megbetegedett, lábait felmondták a szolgálatot, idegei, izmai annyira elernyedtek, hogy soha nem tudta elhagyni a tanyai házban lévő betegágyát. *Nem maradt annyi ereje sem az egykori kengyelfutónak, hogy körülsétálja azt a kis földet, amelyet arca verejtékével, idegeinek, izmainak végső megfeszítésével sikerült megszereznie.* Felesége néha odavitte az ab-

lakhoz és az öreg, megbénult kengyelfutó elboruló szemekkel nézte az akácokkal körülültetett földet, amelyről azt hitte, hogy a boldogság netovábbja. Most így halt meg fáradtan és boldogtalanul.

Az öreg kengyelfutó halála eszünkbe juttatja azokat a falusi figurákat is, akik szintén letűnőben vannak, vagy már teljesen kivesztek. Valamikor ilyen volt a *lajtos ember*, aki rendszeren a falu utolsó 48-as embere volt. Kétrudas kordéra hatalmas hordót szerelt fel s *a kordé előtt kiszuperált katonai ló állott.* Vitte házról-házra az édes, jó ivóvizet az öreg hadfi, akinek nagy becsülete volt, mellét régi medál-lak borították; *édesbús történeteket tudott mesélni Bem apóról és Klapkáról.* A templomban az első sorban jutott neki hely és a gyermekek félő tisztelettel néztek a lajtos emberre, aki büszkén lépkedett vak lova és a rozoga kordéja mellett.

Kivesztfélben vannak a nyenyerek is. A nyenyere középkori hangszer, amelyet előbb a németek, majd a franciák kedvelték meg Európában. Körhegedűnek, tekerőnek is hívják, mert forgatni kell a nyenyere korongját s így csalnak ki a hangszerből régi bús dallamokat. Magyarországon *Szentesen és Csongrádon* él egy-egy nyenyeres, akik vasárnaponként szórakoztatják a letűnt idők zeneszerszámával a falu legényeit.

Eltűntek a falusi *vándor népdalköltők* is, akik az apostolok lován érkeztek meg és minden primitívségük mellett is *a modern riportázs első fecskéi voltak*, hiszen rendszerint egy-egy nagy port felvert esemény idején tűntek fel a piactéren, ahol érzelmesen és szivighatóan énekelték legfrissebb zengeményeiket. Nem nagyon szellemesen, például így:

„Meghalt Balog Pista,
Megölte a bicska,
Siratja Tóth Erzsébet:
No meg ez az ének.”

Vették a krajaéros nyomtatványokat a jámbor falusiak, akik főleg a véres, borzalmas esetek rigmusait kedvelték. De jött a világháború, annyi vérrel és borzalommal, hogy egyszerre befellegzett a vándorköltőknek, ez a magyarzata, hogy köztük a legutolsó *Honfi Dóra István* a szó szoros értelmében éhenhalt, mégpedig Budapesten.

Van egy vidéki foglalkozás, amelyik teljesen megszűnt: *az első hadianyaggyárosok, a salétromfőzők.* Mert voltak egykor Magyarországon olyan emberek is, akik salétromfőzésből éltek. Puskaporhoz kellett a salétrom és azok a városok, amelyeknek határában salétromdús területek voltak, évszázadokon keresztül kiváltságos és különös helyzetben éltek.

Lassanként eltűnnek a falvakból a *szélmolnások* is. Legtöbb helyen lerombolták eze-

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyv-osztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

két az ormóttan erődítményszerű épületeket, amelyeken a vitorlák büszkén dagadoztak a kiténő szélben. *Hollandia és Németország mellett Magyarország volt a szélmalmok ősi hazája.* Sok városban, például Hódmezővásárhelyen is, 17 szélmolnár benzinmotorral szereltette fel a szélmalmot, de természetesen, előbb a vitorlákat lebontották. Kedves, öreg emberek voltak ezek a szélmolnások. Ha nem volt kedvező időjárás, állt a malom, állt a vitorlája, kiültek az épület előtti lócára s mesélgettek a falusi gyermekeknek. A betyárvilág, a Ráday gróf idejéből való történetek rendszeren a szélmolnások útján terjedtek tovább. Am a szélmalom még mindig nem hagyja magát. Néhány évvel ezelőtt Karcagon egy elárvult 160 esztendősz szélmalmot kibérelt egy jogidoktor, *Király Pál*, aki havi kétmázsa búza haszonbér ellenében űzte a szélmolnár mesterséget. De végeredményben a rongyos vitorlák árnyékában várja a pusztulást ez a hatezeresztendő iparág, amely Egyiptomban született meg valaha.

Diószeghy Miklós.

A hitvallásos iskolák új állami tanfelügyelői

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztériumban most készítették el azt az új beosztást, amely a magán és hitvallásos elemi iskolák tanfelügyelőit jelöli ki. Az új beosztást a következők: Hunedoara megyében Ivascu Cezar; Násáud megyében Ianul Nicolae; Mures megyében Bunus Teodor; Turda megyében Deac Victor; Ciuc megyében Sutea Izidor; Fágáras megyében Boriga Vasile; Odorheiu megyében Pop Victor; Treiscaune megyében Constantinescu Dobre; Arad megyében Faur Iuliu; Timis-Torontal megyében Căprița I.

A minisztérium más megyékben tanítókat bizott meg tanfelügyelői minőségben a magán- és hitvallásos iskolák ellenőrzésével. Ezek a tanítók a következők: Alba megyében Moldovanu I.; Sibiu megyében Scorabăț Matei; Cluj megyében Nossa Vasile; Somes megyében Pop Pahonie; Tárnava Mica megyében Vecerdea M.; Brasov megyében Păcală Ion; Tárnava Mare megyében Florea Geamănu; Bihar megyében Dimancea Alexandru; Sălaj megyében Augustin Pop; Satumare megyében Manea Dumitru.

Főtanfelügyelőül a nemzetnevelésügyi miniszter a következőket nevezte ki: A cluj-i kerület számára V. Cârlogea és N. Iates tanfelügyelőket; a brasovi kerületben Petre Olariut és I. Puscariut; az oradeai kerületben Gh. Turturean.

Május 20 az utolsó jelentkezési határidő

olaszországi társasutazásunkra

Jelentkezzék még ma — Utlevelé május 20-ra szükséges.

A magyarországi frontharcosok a nyilas-keresztesek ellen

A frontharcos-szövetségi elnök kijelentette, hogy nem tűrnek el az országban még egy forradalmat. — A nyilas-keresztesek tüntettek

Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt az Országos Frontharcos Szövetség disztáborozást rendezett, amelyre az ország minden részéből nagyszámban gyülekeztek össze a szövetség tagjai. Gróf Takács-Tolnay József tábornok, a Frontharcos Szövetség elnöke nyitotta meg a disztáborozást és beszédében többek között a következőket mondotta:

— A frontharcos táborozás nagyszerű bizonyítéka annak, hogy csak a krisztusi és frontharcosi eszme mentheti meg az országot. A szövetségünkbe tömörült másfélmillió ember táborra nem tűrheti, hogy az országot megegyezően forradalomba döntse. Mi a vér és kard jogán felülemelkedünk a napi politikán és nyilvánítjuk, hajlandók vagyunk arra, hogy a magyar társadalom erejét, amelyre minden időben számítani lehet, megnyugtassuk. Ezért tehát keményen kiáltjuk oda a rombolni akarók felé: Állj! mert máskülönben szembe találjátok magatokat velünk! Mi nem csinálunk Marcia su Budapestet, azonban, ha az ország úgy kívánja, felvonulunk a nemzet, a béke és a rend megóvására, amelyre felszólított minden frontharcost, és a fiatalabb nemzedéket, a jövő frontharcosait is. Mi csak egy vezető ismerünk s ez a vezér Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország nagyura és kormányzója!

A beszédet a jelenlevők kitörő és szünni nem akaró éljenzéssel fogadták.

LŐPOROS PLEHDOBOZOKAT DOBÁLNAK. KIVILÁGÍTOTT HAJÓ A DUNÁN, NYILAS PROPAGANDAVAL.

A frontharcosok disztáborozása alkalmából nyilaskeresztes tüntetések zajlottak le a magyar fővárosban. Egy kisebb nyilas csoport a Vigadó előtt tüntetett a frontharcosok ellen. Egy másik csoport pedig a Blaha-téren két löporral telt bádogdobozt dobott a felvonuló frontharcosok sorai közé. A löporral telt dobozok nagyokat durrantak, de semmiféle kárt nem okoztak. A frontharcosok megőrizték nyugalmukat és a rendőrség közbelépése mindkét helyen azonnal elejét vette a tüntetések elfajulásának. A tüntetésekből kifolyóan tizenkét egyént vettek őrizetbe.

Budapestről jelentik: Egy magántársaság vasárnapra személyszállító hajót bérelt. Ez a hajó vasárnap este megjelent a Dunán kivilágítva, nyilaskeresztes zászlókkal és jelvényekkel feldíszítve. A hajón szavaló kórus énekelt, amely állandó propaganda-mondásokat ismételte. A rendőrség megindította a nyomozást.

A HABZÓ FOGPÉP

A francia népfront kormányválságot akar föl- idézni a spanyol kérdés miatt

A vezetők elégedetlenségüket nyilvánították Bonnet külügyminiszter ellen

Párizsból jelentik: Bonnet francia külügyminiszternek a spanyol kérdésben tanúsított genfi magatartása a népfronti körökben elégedetlenséget váltott ki. A Népfront képviselői tudatták is Bonnet-tel nemtetszésüket. Egyben azt is kijelentették, hogy a francia kormány genfi magatartása kormányválságot idézhet elő. Daladier igyekszik meggyőzni a Népfront vezetőit, hogy egy más magatartás ellenkeztet volna a Balkánszövetség államainak magatartásával és Lengyelország külpolitikájával. Sőt kihatással lett volna az angol-francia viszonyra is, mivel Anglia el akarja háritani a spanyol kérdésből eredő akadályt az angol-olasz megegyezés útjából. Az olasz-francia megindult tárgyalásokat pedig teljesen megghiúsította volna.

A Népfront vezetői ennek ellenére is folytatják aknamunkájukat a Daladier-kormány ellen, amely, szerintük, diktatórikus módra járt el, amikor a Népfront ellenére foglalt állást a spanyol kérdésben.

Londonból jelentik: A prágai kormány nagykövetei átnyújtották a londoni és párizsi

külügyminisztériumban a szudéta-német kérdésben Franciaország és Anglia részéről tett lépésre a válaszjegyzéküket. Az angol kormány szerdán minisztertanácson foglalkozik a válaszjegyzékkel.

AZ ANGOL MUNKÁSPÁRT NEM AKAR NÉPFRONTOT.

Londonból jelentik: A munkáspárt végrehajtó bizottsága szombat délutáni ülésén elutasította a néparevonal alakításának tervét. A kialakítandó néparevonal jobb szárnyán a konzervatív párt és az egyéb nemzeti irányzatú politikai csoportok, a balszárnyat pedig a szocialista és kommunista párt foglalta volna el. A végrehajtó bizottság szerint a néparevonal megalkitása nem vezetett volna újabb belpolitikai fejleményekhez, mivel Chamberlain kormánya továbbra is bírja az alsóház többségének bizalmát.

Összeesküvést készített Sztalin ellen a szovjet-hadsereg 47 tisztje

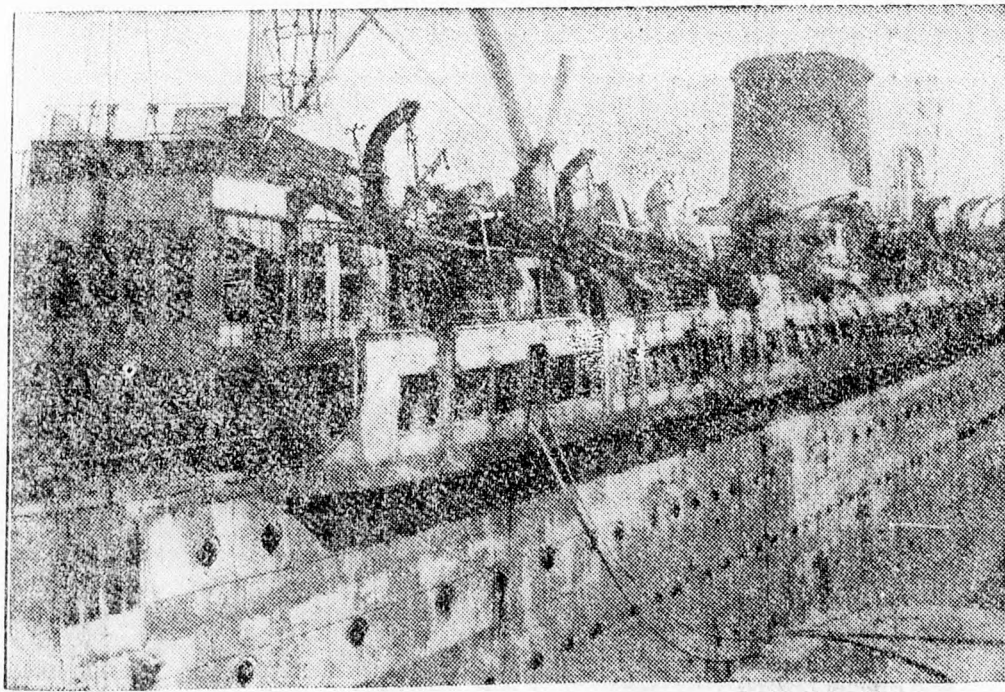
Párizsból jelentik: A szovjet-hadsereg körében az ellenzéki irányzat egyre jobban megerősödik s a tisztikar elégedetlensége növekedett. Egy francia hírszolgálati iroda rigai jelentése szerint az a titkos rádióállomás, amely Szovjet-Oroszország területén „a szabadítók szövetségének rádiója” elnevezés alatt működik, megerősíti azt a hírt, hogy

a vörös hadsereg tisztjei nagyszabású összeesküvést szőttek Sztalin élete ellen.

Az összeesküvők terve szerint május elsején 47 tisztnek kellett volna merényletet elkövetnie Sztalin ellen. Az összeesküvést leleplezték és a tiszteket, akiknek élén Andrejev ezredes és Sztvolov őrnagy állott, a Lubjanka-börtön pincéjébe zárták.

A titkos szovjetállomás bemondója az összeesküvés leleplezéséről szóló jelentését ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Oroszország felszabadítóinak igazságtevő pállosa el fogja érni Sztalint. A vörös diktátor végnapja közeledik...

A le havrei kikötőben leégett „Lafayette” nevű francia óceánjáró luxusgőzös. A hajó be-
rendezését a tűz teljesen elhamvasztotta.

Varga János állást keres

Bucuresti, május hó.

Mindössze tizenhárom esztendő Varga János. Székely gyerek, de nem fajtiszta székely, mert az apja Szibériából hozta az anyját s így ereiben muszka vér is kering. Idegrendszerében pedig az egykori hadifogoly hányatott életének, sanyargatottságának terhelő emlékei hatnak végzetesen...

Varga János már több éve — amióta apját sirba vitték oroszországi szenvedéseinek nyomai — Bucurestiben él az édesanyjával együtt. Sok helyen szolgált a szegény özvegy-asszony, de sehol se tudott tisztességes bért elérni, mert mindenütt terhelő körülmények tudták be a fiát, akinek maga mellett kellett tartania. S ahogy nőtt a gyermek s egyre többet evett és lábaltankodott, mind jobban akadályozta az özvegyasszonyt az elhelyezkedésben. A végén már senki se fogadta be.

— Ha a gyerek nem volna, — mondták neki mindenütt, — megadnánk a nyolcszáz leit is. De így nem kell ingyen se.

Arra gondolt hát, hogy állást keres a fiának is. Hiszen már megnőtt, megerősödött anyjára, hogy elbírja a munkát. Még az ősszel történt, hogy beállított a fiúval a Magyar Pártirodára, amely ha módjában állott, szívesen bíbelődött a nagy kérdések ellátása mellett kisemberek pártfogására, alkalmi állásközvetítéssel, szegények és elesettek támogatásával is.

Vargáné illedelmesen bemutatta fiát. Konok, mogorva kis legény volt a János gyerek: nem szívesen jött el az anyjával állástkereső útra, s minden percben feddni kellett, hogy köszönjön szépen, álljon rendesen, viselkedjék illedelmesen az urak előtt és beszéljen értelmesen velük. A Székelyföldre került és most bucurestii kenyéren élő muszka fehérszínű tökéletes magyar tudományának teljes latbavetésével igyekezett megmutatni jó anya-mivoltát az iroda tisztviselőinek s érthetővé tenni fia számára, hogy most már lassankint a maga lábán kell járnia.

Az iroda nagyon a szívére vette Varga János ügyét. Ilyenkorú székely leánykák százával szolgálnak és keresnek már kenyeret Bucurestiben, de fiúk, akik tizenhárom éves fejjel kenyérkeresésre kényszerülnek, ritkábban vágnak ma még neki a fővárosnak. Gyámoltalanabbak, valócabbak, sokkal nehezebb is elhelyezkedniük. Varga János számára is bajos dolog volt szolgálatot találni. De sok összevissza telefonálás, üzengetés után mégis csak sikerült bedugni a magyar képviselők egykor gyakran látogatott vendéglőjének, a „Cinád“-nak a konyhája, kiségitőnek.

Álíg volt azonban két hétig ott, egy délután megjelent a Magyar Pártirodán. Most már egyedül jött, tudta a járást. Köszönés nélkül állított be s csak ennyit mondott:

— Már megint itt vagyok.

Hosszas faggatásba került, amíg kiderült, hogy bizony elkergették a „Cinád“-ból. Összevették a konyhában a kukták s úgylátszik Varga János is beleavatkozott a háborúságba, sőt a jelek szerint éppen az ő kezében volt az a lapát, amelynek suhintásától a konyha egyik ablaka betört.

— Te törted be az ablakot, János? — valolták.

— Én nem osztán...

S hogy állításának érvényt szerezzen, hirtelen abbahagyta a beszédet, eliramodott és félóra múlva egy olteni román kuktával tért vissza, aki eskü alatt bizonyította, hogy János ártatlan...

De ennek ellenére se lehetett hamarjában állást szerezni neki. Másnap jött és pénzt kért ebédre, mert, mondotta, éhezik s hálól hely iránt is érdekődött, mert az éjszakát egy szakács jóvoltából a konyhában töltötte a földön, de most már némes hová mennie, mert a szakács nem vállalja a kockázatot többé, édesanyja pedig nem fogadhatja be...

Köhögött az Istenaata, húzott a tüdeje, felhült a konyha kövén.

Ekkor ismerkedtem meg én Varga Jánossal.

— Két-három napig ellehetsz nálam, — hívtam meg. — Addig bizonyára találunk helyet neked.

János kapott rajta, felírta a címetet, fogadkozott, hogy okvetlen megtalál s aznap estefelé csakugyan el is jött hozzám. Csúf, novemberi, ködös-esős idő volt, öröm volt nézni, ahogy falatozott s itta a jómeleg teát a szegény Varga János. Rendes fekhelyet kapott, jól ki is pihente magát és reggel fűgén indult el állást keresni.

Délután fám érkezett: ezer kiló. Milyen jó, gondoltam magamban, ezt most Varga Jánossal rakatom be a pincémbe. Inkább neki adom azt a két huszast, mint ezer idegennek... Haza is jött a fiú ebédelni: még nem kapott állást, pedig szerzett vagy hat címet a délutáni folyamán, s azokat végig is loholta mind.

— Nem baj, János, — vigasztaltam, — nálam kereshetsz ma egy pár garast.

Neki is látott a munkának. De kétszáz kilót se hordott be s már lehullott a kosárról a keze. Elhinta a dolgot, otthagya azt a fámát az udvar közepén és búcsúzás nélkül távozott.

El is felejtettem azóta Varga Jánost. S a napokban hallottam róla ismét az irodán, amely nem a régi magyar pártintézmény többé, hanem egyszerű ügyvédi iroda. De Varga János a régi, örökké állást kereső, állhatatlan kis legény maradt. Mondják, hogy állandó kéthetenként szabályosan megjelent azóta az irodán és a legnagyobb, okvetlen megoldást váró ügyek fontosságával közölte:

— Megint nincs állásom.

Ilyenkor mindig nagy tanakodás indult meg az irodán: hová is lehetne valami jó és türelmes helyre beajánlani ezt a tökéletesen kis Varga Jánost. Telefonáltak megint jobbbaratra, címeteket szereztek s a kerekkepű nagy, barnaszemű harisnyás legényke ügyesen el is látogatott mindenüvé: panziókba, úri családokhoz, üzletekbe, irodákba. És ha nem járt sikerrel, nagy, kopogó léptekkel, köszönés nélkül állított be ismét az irodára:

— No votam ott.

— S nem szegődöttél el?

— Nem.

— Miért?

— Mert nem akarják megadni az ötszáz leit.

Ilyen nagyigényű lett Varga János. Nem volt beteg falatja, szállás nélkül bolyongott télvíz idején a nagy idegen városban és mégse akarta olcsóbban adni...

— Jó, jó — magyarázták neki, — de mit eszel?

— Aggyanak, instálom ebédre pénzt.

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás, sok képpel. Füzve 110 lei.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos struktúrájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Már közismert alak a bucurestii magyar társaságokban. Ki gazdája, ki pártfogója, ki közvetítője volt. Mindenütt beszélnek róla, közbenjárnak az érdekében, mesélik valamilyen állásvesztési esetét, gondolkodnak, tanácskoznak, hogyan lehetne embert faragni Jánosból. Közgond lett belőle, a társadalmi felelősségérzet állandó, kedves és haszontalan érentartója. Összejöveleteken, egyleti értekezleteken, nőszövetségi üléseken megbeszéltek az ő ügyét, felhívások hangzottak el még templomi székekről is az érdekében. De Varga János úgy tesz, mintha nem is róla volna szó. Soha senkinek meg nem köszöni a jótéteményeket, meg nem hálálja a gondoskodást. Megy a maga útján, rájár egy-egy helyre, ahol úgy érzi: kutyakötelességük az uraknak, hogy törődjenek vele, új és új szolgálatokba lép be, hogy aztán rövid idő múlva otthagya azokat, mindig valakinek másnak a lábájából, vagy valami megfoghatatlan végzettség folytán. Legutóbb egy magyar úri családnál lett kegyvesztett.

— Eljöttem onnan es, — jelentette be az irodán, amelyet ő csökönyösen általános magyar értekképpiseleti központnak tekint továbbra is...

— S most mi lesz veled, János?

— Estére nincs hol aludgyak, — adta elő legsürgősebb létfontartási gondját, — mert a naccságos asszony azt mondta, hogy többet ne kerüljek a szemé elé.

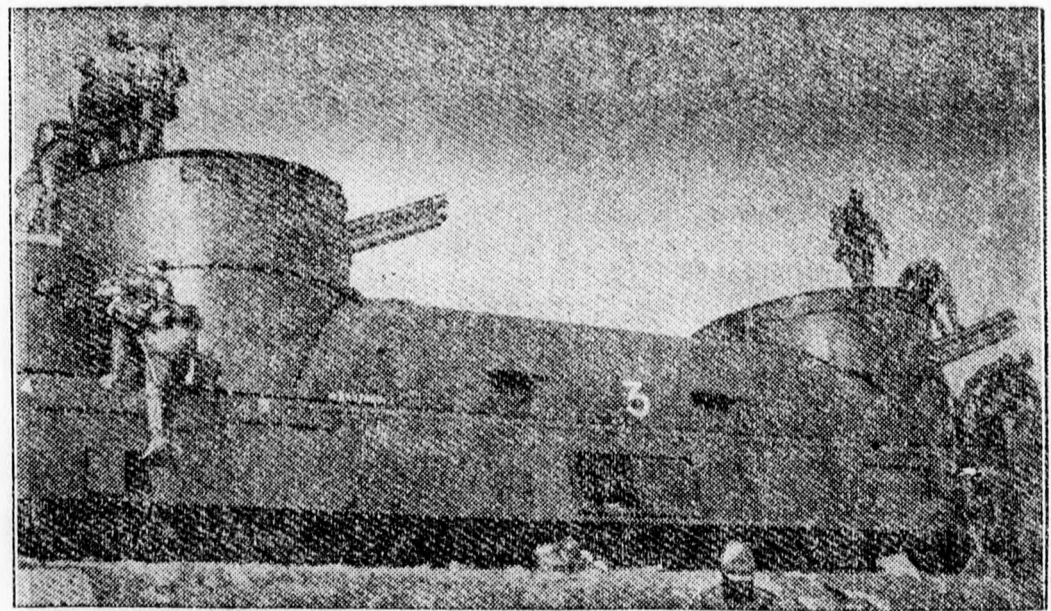
— No szépen viselkedhettél... Mit csináltál János?

Vállat vont:

— Én neki semmit.

Most tehát megint állást keres Varga János... Nem tudnak, kérem, valami jó helyet neki?

Jávör Béla.

Japán új erővel kezdett kínai hadjáratahoz. Képünkön egy japán páncélos harckocsi, amely ágyúkkal ellátott tornyokkal van felszerelve.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hára 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénzfári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucurossi időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugaton évi-két zivatar, a meleg is csak nyugaton csökken.

Vorbuchner Adolf püspök az Odorhei vármegyében megkezdett bérmautóját e héten félbeszakítja, hogy részvegyen az Eucharisztikus Világkongresszuson.

PETÁR JUGOSZLÁV KIRÁLY ÉS MARIOARA ÖZVEGY KIRÁLYNÉ A BANATBAN. Timisoara. Saját tud. Vasárnap délelőtt a banati Banlocra érkezett II. Petár jugoszláv király, édesanyja Marioara özevy királyné kíséretében. A jugoszláv király és édesanyja gépkocsin tették meg az utat és Banlacon Erzsébet főhercegnőt látogatták meg. A látogatás este 6 óráig tartott, ami után a királyi vendégek visszatértek Jugoszláviába.

KEDDEN REGGEL MEGKEZDIK A NYUGDIJKÖNYVECSKÉK KIOSZTÁSÁT. Az oradeai pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felhívja az összes nyugdíjasokat, hogy kedden reggel nyolc órától kezdve jelentkezzenek a nyugdíjkönyveikért. Az ügyosztály a pénzügyminiszter rendelkezésének megfelelően elkészítette mindazokat a változtatásokat, amelyek szükségesek. Felkéri a nyugdíjigazgatóság vezetője a nyugdíjasokat, hogy a májusi nyugdíj „bon”-t ugyanazzal a módosítással töltsék ki, ami a fejlepon látható. Semmi más változtatást ne tegyenek, mert ezzel megakadályozná a májusi nyugdíjak fizetésének síma lebonyolítását.

HALÁLOS GÉPKOCSISZERENCSETLENSÉG A TRIPOLISZI NAGYDIJÉRT FOLYÓ AUTÓVERSENYEN. Tripoliszból jelentik: A nagydíjért folyó nemzetközi autóverseny során halálos szerencsétlenség történt. Siena olasz versenyző kocsija az egyik kanyarban felborult és maga alá temette vezetőjét, akit holtan húztak ki a kocsiból. A verseny során egy másik szerencsétlenség is történt: az olasz Farina és a magyar Hartman László gépkocsija összeütközött és a két gépkocsi a nézők közé rohant. Mindkét autó vezetője súlyos sérüléseket szenvedett. Legújabb jelentések szerint Hartman László gerincoszlop-törése könnyen végzetessé válhat.

SZÁZ ÉVEL EZELETT IRTA ELSŐ VERSÉT PETŐFI. Budapest. A Petőfi Társaság vasárnap délelőtt a Tudományos Akadémia előadóteremében ülést tartott, amelyen Császár Elemér elnöki megnyitóbeszéde után Havas István alelnök főtitkári jelentésében megemlítette, hogy most van századik évfordulója, hogy Petőfi megírta első fennmaradt versét: „Bücsűzás 1838-ik évben” címmel. Az ötvennégyesoros hexaméteres verset az aszódi gimnázium vizsgálati ünnepén szavalta el a költő mint tizenöt éves diák. A főtitkári jelentés után Sik Sándor olvasta fel székfoglalóul több versét.

Halálra gázolt a vonat egy pályáért. Braşov. Saját tudósítónktól: Megdöbbenő szerencsétlenség történt szombat délután a Timisul de sus nevű állomáson. Vranacs István pályáért a forgalmi irodából jövet, át akart szaladni a szemközti műhelybe. Futás közben megbotlott és a sínekre zuhant. Ebben a pillanatban érkezett a helyszínre egy tehervonat, amely a szerencsétlen emberen keresztül robotott és halálra gázolta.

Nyissa ki szemét!

Mindig előfordul, hogy utánzatok kerülnek a piacra, amelyeket mint olcsóbb „aspirint” ajánlanak. Azonban ezek egyike sem „aspirin” és használatuk egészségére hátrányos következményekkel járhat.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a „Bayer” KERESZTTEL valódi!

Emelkedik a lisz ár. Odorheiu. Saját tud. Kellemtelen meglepetést keltett a városban az a hír, hogy a nullás liszt ára, amely eddig 12 lei volt, a jövő héttől kezdve 5 leivel megrádug.

EGY HIRES ROMÁN IDEGGYÓGYÁSZ HALÁLA. Bucuresi. Saját tud. Vasárnapra virradó éjjel meghalt Gheorghe Marinescu, bucuressi orvosnár, a híres ideggyógyász, a Román Tudományos Akadémia és sok külföldi tudományos akadémia tagja. Gheorghe Marinescu német, belga, angol és francia gyógyintézetekben végzett tudományos munkát s különösen az idegsejtekről szóló munkája nevezetes.

Elszédült, a patakba zuhant és megfuit egy 18 éves leány. Sighet. Saját tud. A maramures-megyei Repedeai községben Taut Anna 18 éves leány át akart menni a községben keresztül folyó patak pallóján, amit egy gerenda helyettesített. A fiatal leány a pallón megszédült és a vízbe zuhant, ahol halálát lelte. Holttestét csak pár nap mulva találták meg a falu határában dolgozó emberek, amikor a patak vize a holttestet már kivetette. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A női távrepülés új világrekordja. Párizsból jelentik: Lione Elisabeth repülőnő, aki pénteken startolt, d. e. 10 óra 20 p.-kor és másnap reggel 7.30-kor szállt le Abbadanban (Iranban) a perzsa tóból északra. A francia repülőnő 4300 kilométert repült egyfolytában és így megdöntötte a női távrepülés világrekordját.

Kidőlt a híres bucovinai nótafa

Közismert dolog, hogy Bartóknak és Kodálnak valóságos „mezlegelője” volt a bucovinai *Vorniceni*, régi nevén *Józseffalva*. Ezen a csodálatos nyelvszigeten ma is Arany János nyelvén beszélnek. Bámulatos tisztasággal. Viszont az ősi székely balladának, folklorisztikai értékeknek is itt van a legértékesebb kincsébányája. Május 12-én temették el itt 78 éves korában *Mészáros Trézsi*, akinek neve az említett világhírű zeneszerzők forrásmegnevezésén kívül legtöbbször szerepel a későbbi évűjők kottalapjain is. A halála percéig vídám és kedélyes bucovinai magyar asszony kimeríthetetlen kincséhez volt a szebbnél-szebb ősi rigmusoknak Jellemző, hogy *Balla Péter* budapesti zenetanár és népdalgyűjtő csupán az ő kedvéért kétszer is lejárt Budapestről, hogy az etnográfiai múzeum számára a gramofonhangerek százain felvegye a páratlanul álló népi értékeket, másrészt bizonyos variációkat ellenőrizzen Valamennyi henger megfuit. A művész a hajnalokig tartó megerőltető munkába belebetegedett. A *nótafa* azonban rekedten is énekelte, fáradhatatlan szívóssággal az elragadó balladákat, amikkel *Balla Péter*, a kiváló szakkutató és zeneművész a szakkörök bámulatát és az *Akadémia nagydíját is megnyerte*. A kedves fa azonban kidőlt. Halálóságyán is várta a felvevőgépet, amivel két heti munkára *Balla* éppen *Bucovina*ba készült új felderítő munkára. Ki tudja hány kincsetérvő székely virág zuhant sírba a fájával, a kedves és szépen szenvedő székely asszonnyal, aki halálóságyán is dudolgot, csak hogy minél jobban lelkébe vésse az unokáinak a régi, de örökszép rigmusokat.

Halálra gázolt egy munkást az ismeretlen gépkocsis. Braşov. Saját tud. Egy ismeretlen gépkocsis elgázolta a külvárosban Pinteá Demeter 40 éves satumarei illetőségű munkást. A gépkocsis vezetője látva a szerencsétlenséget, eloltotta kocsijának a lámpáit és a sötétség leple alatt elrohant a színhelyről, magára hagyva a szerencsétlen embert, aki kórházszállítás közben kiszervezett.

EGYÉNI UTASOK! FIGYELEM! Eucharisztikus Kongresszusra szóló **UTAZÁSI IGAZOLVÁNY** és érem kapható a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában, Ára 210 lei.

FORRADALMI ÖSSZEESKÜEVÉS MIATT LEFOKOZTAK ÉS SZÁMÚZTEK EGY PORTUGÁL TÁBORNOKOT ÉS EGY PÍLÓTA-EZREDEST. Lisszabon. A minisztertanács *Salazar* elnökletével degradálta és két évre száműzte az országból Joao Almedio dandártábornokot és Casquetro pilótáezredest forradalmi összeesküvésben való részvétel miatt. A két magasrangú tiszt a hadseregben eltűrt és támogatta a „kékingesek” forradalmi propagandáját. A hadbíróság e héten 21 katonai személy fölött hírdet ítéletet, ugyanezen forradalmi mozgalomban való részvétel miatt. A kormány-kommuniké hangsúlyozza, hogy a „kékinges” összeesküvést csirájában sikerült elfojtani.

Felhívás. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége felkéri a villanyyszerelő szindikátus tagjait, hogy f. hó 17-én kedden d. u. 6 órakor a Saspalotában lévő helyiségünkben tartandó szindikátusi taggyűlésen a tárgysorozat fontosságá miatt okvellen és pontosan megjelenni szivesekjenek. — Ertesítjük tagjainkat, hogy ugy a Félix-, mint a Püspök-fürdőbe kedvezményes fürdőjegyek a szövetségnek Saspalota I. emeletén lévő irodánkban kaphatók. Elnökség.

„Világkörüli” utra indult egy 85 éves agastyán. Braşov. Saját tud. Különső eset foglalkoztatja az itteni rendőrséget. Bartók Vilma braşovi lakos a rendőrségen elpanaszolta, hogy 85 éves apósa, Bartók József a napokban eltűnt a lakásról. Az öreg ur többször említette, hogy még halála előtt körül akar nézni a „világban”. Uglátszik, most beváltotta szavát. A rendőrség körültekintő nyomozást indított az eltűnt Bartók jelenlegi tartózkodási helyének felderítésére.

Temetések Oradeán. Kortsmáros László nyug. isk. igazgató felesége Szekes Ella 37 éves korában Budapestén váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz Oradeán a Hailer-kápolnából. Az engesztelő gyászszentmise f. hó 19-én 9 órakor lesz az oloszihi (Szentlélek) plébánia templomban bemutatva. — Özv. Bereczky Isváné szül. Mikló Erzsébet 75 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia”.)

Özv. Porcis Károlyné 50 éves korában meghalt. Temetése március 15-én volt Sántandrei községben. — Nagy Anna 21 éves korában meghalt. Temetése május 16-án volt. (Caritas.)

Autósok! Figyelem!

Hat hengeres, 81 lóerős alig használt

DODGE-kocsi

igen jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Alkalmi vétel!

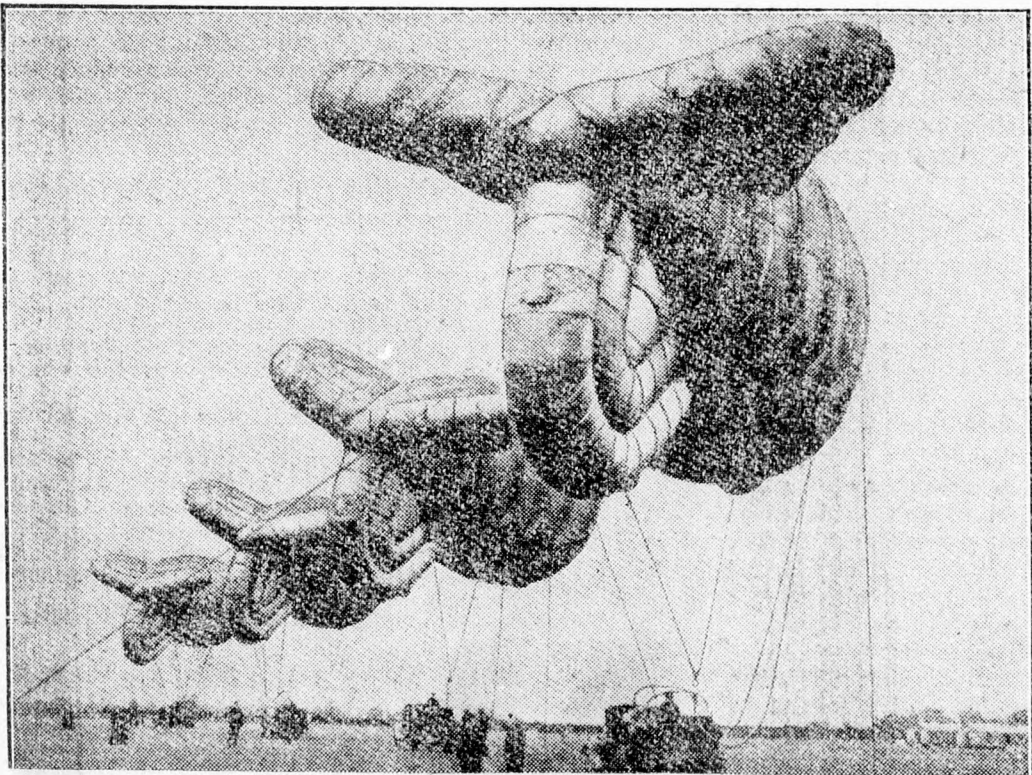
* Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

Munkaközben meghalt egy ácsmester. Odorheiu. Saját tud. Benedek Péter 65 év körüli, Zetea községbeli ácsmester egy gazdasági épületet zsindelyezett. Alig kezdett azonban a munkához, hirtelen lefordult a lééről és — szívizérlődés következtében meghalt.

Cluj város népmozgalmi adataiból. Saját tud. Vlad Petre dr városi főorvos szerkesztésében megjelenő egészségügyi közlöny állandóan figyelemmel kíséri Cluj város népmozgalmi adatait és azokat az egészségügyi vonatkozásokon kívül népmozgalmi megvilágításba helyezi. A közlöny májusi száma — kissé megkéscve ugyan — a múlt év november hónap adatait ismerteti. Ebből tudjuk meg, hogy a kérdéses hónapban városunkban 144 születés és 86 halálozás történt. Ezek szerint a város lakossága természetes úton 58 lélekkel szaporodott. A gyermekhalandóság jelentős visszaesést mutat az előző hónapokkal szemben. Novemberben mindössze nyolc egyéven aluli gyermek halt meg. Visszaesést mutat azonban a házasságkötések száma is: mindössze 92 pár kötött házasságot. Emelkedett ezzel szemben a válások száma: 17 pár bontotta fel házastársi kötelékét. Nemzetiségi megoszlás szerint a fenti adatok a következőképpen íg alakulnak: születés: 66 román, 62 magyar, 15 zsidó és 1 német, meghalt: 34 román, 36 magyar, 14 zsidó és 2 német. Ezek szerint tehát a románság száma 32, a magyarságé 26, a zsidóké 1 lélekkel növekedett, míg a németeké eggyel csökkent. A házasságkötések terén novemberben a románság vezetett. Román férfi novemberben a románság vezetett. Román férfi novemberben a románság vezetett. Román férfi novemberben a románság vezetett.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIABA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

Rövid sighthi hírek. Sighet. Saját tud. Dr Hodor Viktor közigazgatási vezérfelügyelő kedden Sighetre érkezik. — A sighthi katonai előképzés ifjak május 21-én Constantin és Ilona napján nagy ünnepeséget rendeznek. — Steinetz Márk rozauleai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik üzletéből 35 ezer lej értékű árut loptak el. — Tekintettel arra, hogy a sighthi esküdtészeki tárgyalások május havi ciklusának peranyagát olyan pontok képeznek, amelyek az új alkotmány 98-ik szakasza alapján nem tartoznak az esküdtészekhez, a tárgyalások elmaradnak. A beidézett tanukat értesítették a fenti határozatról.

Angliában új léggömb-határozással kísérleteznek. A gömbök 7700 méter magasra emelkednek és összeköttetésben vannak egymással, hálót feszítenek ki, amivel az idegen repülőgépek átjutását meggátolják. Mivel a léggömbök gépkocsikra vannak szerelve igen gyorsan szállíthatók megfelelő helyekre és a zárlat igen mozgékony.

Huszonhét zsidó ügyvédet törölték a botosani ügyvédi kamara névsorából. Bucuresti. Saját tud. A botosani ügyvédi kamara 32 felüggesztett zsidó ügyvéd közül 27-nek az iratait nem találta rendben. Ezeket az ügyvédeket törölték is az ügyvédi kamara tagjainak névsorából.

Közgyűlést tartott a targu-muresi Iparos Egyesület. Targu-Mures. Saját tud. A Magyar Iparos Egyesület vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg 16-ik rendes közgyűlését az egyesület székházában. Bustya Béla elnök örömmel átlapította meg, hogy az egyesületi vagyon és a taglétszám egyre növekszik. Muzsna Károly egyesületi titkár olvasta fel ezután jelentését, amely szerint a múlt év folyamán a titkárság több ízben járt el a tagok és az egyesület érdekében, teljes sikerrel. Az 1936-ban vásárolt székhatást terhelő adósság nagyrészt már kifizették, úgy hogy csak 70 ezer lej teher áll még fenn. Az iparos agmenház gondozottjainak száma ma hat személy. A zárszámadás és mérleg előterjesztésére került sor, majd a békéltető bizottság, az ellenőrző könyvtár, vigalmi és agmenház bizottság jelentéseinek előterjesztése következett. Ezután, mivel a vezetőség megbízatása lejárt titkos szavazással megválasztották az új elnököt, Bustya Bélát, aki 116 szavazatot kapott Ritz Antal 15 szavazatával szemben. Ügyvezető alelnöké 55 szavazattal Herczeg Ferencet választották meg. Alelnökök lettek id. Keresztes Béla, Elekes Lajos, Godt Adolf, Szabó Sándor és dr Joós Andor. Az egyesület évi költségvetése 400 ezer lej körül mozog.

Megjelent a „Korunk Szava” legújabb száma. A „Korunk Szava” gróf Széchenyi György és Katona Jenő szerkesztésében megjelenő május 16-iki számából kiemelkedik Friedrich Muckermann S. J.: A világ a Vatikánból nézve című cikksorozatának folytatása, valamint Katona Jenő: Lengyel-magyar sorsközösség, Szabó Zoltán: Katolizmus a magyarországban és Széchenyi György gr.: Vivam propter Te, moriar propter Te című cikkei. Lengyel Balázs az új sajtójavaslattal kapcsolatban az írói szabadság kérdéséről, Major Róbert a nagy jövedelmek problémájáról értekezik, Ferdinánd Mihály: Történeti tanulságok, Szabados Mihály: A kisebbségi kérdés és a nemzetnevelés, Ince Pál: Az érték állandóság biztosításáról címmel az aktuális kérdésekkel foglalkoznak, Ervin Gábor pedig a Mindennapi kenyér címmel ír cikket a gyakori áldozásról. A lap közli Aquinói Szent Tamás Pange lingua című himnuszát Sik Sándor fordításában, Prohászka Ottokár Szent Margit című cikkét, valamint részleteket Giovanni Papini Minerva pirulából, Leopold Zahn Mauriac megterése, Adam Müller a népek igazi és hamis szabadsága, valamint Emi Baumann Szent Pál című műveiből. Az Idők száma rovatban a Berzeviczy-jutalomdíjról, egy nemzetiség találkozájáról, a mezőgazdasági munkabérekéről, Zsitvay Tibor kecskeméti beszédéről, a „magyar J. O. C.” lapjáról, az újpogány veszedelméről, a „földi istenről”, a többgyermekes családok — és háziurakról, továbbá a magyar cukor drágaságának okairól olvasunk. A rendkívül tartalmas számot gazdag Művészet és könyvtarvat egészíti ki. A „Korunk Szava” előfizési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Fő-utca 37-a. I. 4. Telefon: 15-56 23.

Vigyázat, szélhámosság!

Vorniceni, május hó.

Szerkesztő úr! Szíveskedjem helyet adni kedves lapjában a következő soroknak. Csupán csak a közvélemény tájékoztatása vehet véget annak a rablásnak, ami Isten nevében, templomok és nem is létező magyar közönségek és intézmények nevében történik és ami végeredményben azoknak az önértékét, becsületérzését háborította fel a végtelenségig, akik még létezni szeretnének. Aktatás-kás, kifogástalanul öltözött fiatalemberek többször is felkeresték a három szárazságtól Dániel kemencéjévé átváltott Bucovinát. A legutolsó vendégünknek a nevére is emlékszünk: *Szűcs Miklós*... A clujmegyei *Jósika-telepi* építendő székely kápolnára gyűjt már 6 év óta. Téglás könyve mutatta, milyen jó eredménnyel operált Ardealban. Holott az u. n. Jósika-telep már nem is létezik. Holott minden papírja durva hamisítvány volt. A *Leghini*-i római katolikus plébánia hiteles pecsétjét például babajátékból, piaci guminyomda betűiből ragasztotta körbe. A *Török István*-i leghini plébános úr nevét bitórló „Igaszolván” annyira gyarló, annyira göregáboros hamisítás, hogy annál különös módon ír magyarul akármelyik bucovinai magyar gyermek hagyományban, 40 fokos lázban, a ballába ujjába fogott pennaszárral. A *Szűcs Miklósok* titka, hogyan tudott ő ezzel a gyarló „anyavégyel” újabb és újabb lelkész uraktól másik ajánlóleveleket kapni, akik a körzetükben — természetesen a legúribb jóhiszeműséggel — nemcsak továbbajánlották az aktatás-kás „templomépitőt”, hanem sekrestyést is adtak mellé a magyar családok felkereséséhez. Ez a körülmény teszi érthetőbbé azt a hihetetlen tény, hogy esztendőig grasszállhattak a hatóságok teljes kikerülésével. A táviratilag megkérdezett *Török István* leghini plébános úr kétségbeesett válasza, hogy „*azonnal letartóztatni*” már nem érte itt a derék Szűcs Miklóst, Ciucmege felé megszökött.

A Szűcsökkel teljesen azonos módszer szerint két darab „Dicértesszékekkel” köszönő, ismeretlen moldovai parasztlégény járja végig egész Ardealt már 5-ször. Tökéletesen, csángós nyafogással, szánalomra irritáló, primitív magyarsággal könyöradományokat kérve „bucovinai csángó templomoknak, árvaházaknak, iskoláknak...” Csupán egyetlen ardeali városban 25 ezer lejt sikerült összehararcsolni a két meglehetősen szemtelenül fellépő sihedernek, akik élelmes darázs-szimattal rájöttek, hogy sokkal pénzesebb dolog az ardeali közönség előtt *bucovinai székelynek* feltűnni. Szerkesztő úr! Kérném meg egyszer megírni, hogy *mi csángók nem vagyunk*. Hogy a Szent Antal fuvalóját billegtető sihederekkel úgy kell bánni, ahogy mi bántunk el az odaátról való Szűcs Miklóssal. Kérném megírni, hogy az idevaló 24 ezer, valami furcsa túlzással *piszkos bűnnek* tartja a koldulást és azt szent dolgok nevében sem szokta úzni. Akár hónaljmankós, szemérmes és bönáinkról, akár pedig három orosz megszállást átélte közintézményeinkről legyen szó, senkit sohase háborogtunk: egymás szíve volt a segítségünk és egymás keze. Szerkesztő úr! Mikor a maller a kezeimet már egészen felmarta, akkor a nagy templomom *kifestéséhez* fogtam és a boltozati freskókon dolgozva, primitív állványon hanyafeküdve sokszor *ment a fejembe a vér*. De csak kétszer *ment úgy* a fejembe, hogy a szívem és az önértetem is fájjon tőle. Először, amikor valaki megsajnál és egy lapban gyűjtést indított és amikor én mingyárt másnap felháborodva tiltakoztam és a gyűjtést rögtön beszüntettem. Másodszor az imént szaladt a vér a fejembe, amikor valaki levélben értesített a két siheder akciójáról és a következő szavakat fűzte a levélhez: „A két *csángó* atyafit megtámogattuk. Dehát csak így tudnak ezek magyarul!”

Maradtam kiváló tisztelettel:

Dr. Németh Kálmán, plébános.

Kortsmáros Lászlóné tragikus halála

Tragikus hirtelenséggel hunyt el egy fiatal oradeai uriaszony: Kortsmáros László nyugalmazott iskolaigazgató felesége. A fiatal, rokonszenves uriaszony, akit városzerte mindenki ismert és szeretett, röviddel ezelőtt megbetegedett és az orvosok operatív beavatkozást láttak szükségesnek. A férje felvitte Budapestre, hogy ott az egyik szanatóriumban megoperálják. A fiatalasszony azonban a műtőasztalon rosszullett és még az operáció megkezdése előtt — valószínűleg az izgalom és az anesztézis következtében — szívrohamot kapott. Az alig 37 éves korában elhunyt Kortsmáros Lászlóné koporsóját férje hazaszállította Oradeára, ahol május 18-án, szerdán délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a Haller-kápolnába. Az engesztelő szentmiseáldozatot az elhunyt lelkiüdvéért csütörtökön délelőtt 9 órakor mutatják be az olasz templomban. A tragikus körülmények között, olyan fiatalon elhunyt uriaszonyban Szenek Árpád nyugalmazott iparigazgató leányát, Heltainé Szenek Olga pedig — aki jelenleg Romániában él — hűgát gyászolja.

Még ezen a héten megkezdődik C. Zelea Codreanu perének fő-tárgyalása

Bucuresti. Saját tud. A „Curentul” jelentése szerint Zelea Codreanu perének fő-tárgyalása még ezen a héten kezdetét veszi.

Nagy földrengés Törökországban

Istanbulból jelentik: Majdnem egész Anatóliában földrengés pusztított. Különösen erős volt a földrengés Ankarában. Az anyagi és az emberéletben esett kárról még nem érkezett jelentés.

Nem akarnak a malmok lisztet szállítani

Pékiparosok küldöttsége a polgármesternél

Oradea. Saját tud. A pékiparosok küldöttsége felkereste hétfőn délelőtt Constantin Constantinescu polgármestert és kifejtették a jelenlegi helyzet tarthatatlanságát. Az árkormánybizottság megállapította a liszt és a kenyér arát. A malmoktól azonban hiába kérnek a pékek lisztet, mert a malmok az új ár megállapítása óta nem hajlandók lisztet szállítani. A pékek tehát arra kéri a hatóságokat, hassanak oda, hogy lisztet kapjanak, mert különben néhány nap múlva nem tudnak kenyeret sütni.

Hatóságsértés címén a hadbíróóság két hónapi szabadságvesztésre ítélte Vaiszlovits Emilt

Clujról jelentik: A hadbíróóság hétfőn délelőtt foglalkozott Vaiszlovits Emil ügyével. Mint ismeretes, Vaiszlovits Emil egyik színházi előadásról — állítólag — a Királyhimnusz eléneklése előtt eltávozott és emiatt eljárás indult ellene. Vaiszlovits Emilt a cluj-i hadbíróóságra szállították, ahol kihallgatása során vitába keveredett a hadbíró-ügyésszel, akit — a vád szerint — meg is sértett volna. Vaiszlovits Emil ellen tehát hatóságsértés címén is eljárás indult s a katonai törvényszék ma délelőtti tárgyalásán az ügyet kettéválaszva, Vaiszlovits Emilt hatóságsértésért két hónapi szabadságvesztésre ítélte. A büntetésbe a vizsgálati fogságból egy hónapot és tíz napot beszámítottak. A felfüggetlés ügyében közelebbi döntést a katonai törvényszék, de ebben az ügyben Vaiszlovits Emil előreláthatólag igazolni tudja magát.

Kinai matrózok kábítószerrel csempésző bandáját leplezték le a constantai kikötőben

Bucuresti. Saját tud. A constantai kikötő-parancsnokság izgalmas körülmények között végzett hajókutatás után kínai matrózokból álló kábítószerrel csempésző bandát leplezett le.

A constantai kikötő-parancsnokság az „Arpa” nevű angol petrolumszállító hajón végzett felülvizsgálás során megállapította, hogy kínai tengerészek nagymennyiségű kábítószerrel rejtettek a hajón, sőt az egyik kabinban több tengerészeti ópium-pipázson értek. A kínai tengerészek, akik a kábítószerrel nyugati országokba csempészték, eleinte ellenszegültek a kútiatásnak. A hatóságok azonban mégis lefolytatták a vizsgálatot s a vizsgálat után nyomban megindult az eljárás.

Henlein szudeta-német vezér hazaérkezett Angliából

Megkezdődnek a döntő tárgyalások a prágai kormányral

Prágából jelentik: Henlein vasárnap visszatért Aschba. Kijelentette, hogy teljes mértékben meg van elégedve londoni tárgyalásainak eredményeivel.

Londonból jelentik: Az angol sajtó véleménye szerint Henlein londoni útja után valószínűleg megkezdődnek a közvetlen tárgyalások a cseh kormány és a szudeta németek között. A francia sajtó nem itéli meg ilyen kedvezőn a helyzetet.

de kifejezi azt a véleményét, hogy lehetőség van a megegyezésre.

CSEH-NÉMET VEREKEDÉS
Prágából jelentik: Trupcsicz községben a csehek megtámadták a gyakorlatozásból hazatérő német ifju tornászok csoportját. Verekedés keletkezett, amelyben katonák is részt vettek. A megtámadottak feljelentést tettek a csendőrségen és a csendőrök két ifju tornászt letartóztattak, de a szudeta német képviselők közbenjárására rövidesen szabadon bocsátották őket.

Két csöndes jubileum

Vajjon hol találjuk meg azokat az — akár szellemi, akár fizikai munkával foglalkozó embereket, akik minden észrevétel nélkül, egyszerűen tovább mennek fél évszázadot betöltő eredményes munkájuk után? Másutt bizony aligha, mint a minden emberi hiúságtól mentes szerzetesi cellákban. A múlt hét egyik napján volt 50 éve, hogy M. Alphonsa és M. Szerafina tanárnők beléptek a Szent Orsolya-zárdába. Az idősebb nővér M. Alphonsa, idegen földről, Franciaországból, Nasicyból került Oradeára. Most is magam előtt látom a szép, magas termetű „Madmoiselle-t”, ahogy megjelent előttünk francia óráján.

Senki sem esodálkozott rajta, amikor pár év múlva belépett a Szent Orsolya-rendbe. Nagy és nehéz feladatokkal kellett megküzdenie. Nyelvünk nemértése sok-sok nehézséget okozott neki, de ő maga példás türelemmel viselte ezt el, holott még éveken át komoly betegség is gyötörte.

Meggyógyulásakor újszorgolta, hogy javulását a Jó Istenen kívül a Franciaországból hozott gyógyszereknek köszönheti. Mennivre hiányzott családijának, bizonyítja az, hogy beöltözése után majd minden évben meglátogatta édesapja s két abbé testvére, akik itt még nem látott különös öltözködéssel a város utcáin élénk feltűnést keltenek. Később a kedves látogatók elmaradtak, a jószág nővér azonban egyforma buzgósággal véggezte a francia nyelv tanítását az elemi iskolákban és az új modern „Montessori” óvodában is.

A másik nővér M. Szerafina családi nevével Sztarill-Székely Etelka oradeai szülők gyermeke. Egyik fiutestvére Székely István jelentékeny tudományos munkássága révén egyetemi magántanársággal emelkedett. M. Szerafin nagy tehetségére vall, hogy a tanárnői diplomát széleskörű elfoglaltsága mellett, ugye szőlván éjjeli virasztása árán szerezte meg. Bármihez fogott, mindenben elsőrangú munkát végzett. Mikor súlyos betegsége miatt megvált kedvelt tantárgyainak tanításától, nagy hozzáértéssel vezette a zárda anyagi ügyeit a legnehezebb gazdasági viszonyok mellett is. M. Szerafin most a virágok csendes békés és kedves otthonában foglalatoskodik.

A jubileum alkalmával virág helyett drága tanárnőim, öreg növendékek ezt a pár sort ajánlja fel Nektek — a Töltekek tanult szerénységével — névtelenül. Mert érzem: magamon is érzem, hogy mint régen volt, most is én vagyok a gyöngébb. Ti ott bent erősebbek, boldogabbak vagytok, mint mi kinn, mert közelebb vagytok Istenhez, a minden erők forrásához. Eljetekek még soká!.. soká!

Egy volt növendék.

Az arab zendülők erős támadása Jeruzsálem mellett veszélyes helyzetbe juttatta az angol rendőrséget

Jeruzsá'emből jelentik: Akkonnál összeütközés volt az angol rendőrség és az arab zendülők között. A zendülők oly nagy erővel támadtak, hogy a rendőrségnek páncélos autót kellett kivezényelni ellenük. Az észak-palesztinai angol katonai utat a zendülők több helyen megrongálták.

Megalakult az új kormány Belgiumban

Négy szocialista, öt keresztény irányú és két szabadelvű miniszter

Brüsszelből jelentik: Az új belga kormány megalakult. Miniszterelnök lett Spaak, a kormány tagjai a következők: közlekedésügyi: Márk, belügyi: Merlot, közmunkaügyi: Balthazar, jóléti: Delattre, nemzetvédelmi: Denis, pénzügyi: Gerard, közoktatásügyi: Diercks, földművelésügyi: Heymans, gyarmatügyi: De Weenhomler. Az új kormányban négy szocialista, három katolikuspárti, két szabadelvű és két keresztényszocialista kapott helyet.

UJDONSAGI UJDONSAGI

EUCHARISZTIA

Az 1938. Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából több neves író közreműködésével szerkesztette:

Bangha Béla S. J.

Az Oltárszentségről szóló tan dogmatikai alapját, liturgiáját, történelmét, lelki hatását, az építészetre, irodalomra, költészetre gyakorolt inspiráló hatását öleli fel. Minden kérdésről az abban tekintélynek ismert szakember írt. A magas nívó és komoly tartalom mellett, a munka a nagyközönség számára is készült és minden fejezetét laikusok is élvezettel és nagy haszonnal olvashatják. — A hatalmas képekkel is illusztrált 300 oldalnyi terjedelmű könyv ára finom, művészeti címlappal, kartonkötésben 235 lel.

Megrendelhető: könyvtálynknál.

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Strindberg „Húsvétja“-nak bemutató előadása a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából

Budapestről jelentik: Az eucharisztikus kongresszusra Strindberg „Húsvét” című passio-játékát mutatta be idénzáró darabként a Pesti Színház. A komoly, komoran elmélyedő érzelmes és áhitatos darab teljes mértékben simul a célhoz, amelynek kedvéért előkeresték és csak dicséret illeti meg a színházat az önzetlenségért, amellyel a darabot az áhitat és a szent cél jegyében előadásra tüzte ki. Az előadás kitűnő. Mikor ezt a jelzöt leírjuk, első sorban Somlay Arturra gondolunk, aki színesi egyéniségének rübezahli arányaival veti árnyékát színpad és darab fölé és egy nagy színész

minden erejével uralkodik mű és kollégák fölött. Partnerei közül új színésznőt óhajtunk elsősorban megemlíteni, Nagy Alice-t, akiben a kétségtelen tehetség jeleit véljük felfedezni. Perényi ugynevezett átéléstől meleg alakításra törekszik, de nagy buzgalmában kissé túljátsza és tuldekklamálja szerepét. Kedves Tolnay Klári és finom és megható Orsolya Erzsébet alakítása, a legifjabb művész: Puskás Tibor is megállja a helyét. Hegedűs rendezte a darabot, megtette a kötelességét. Possonyi László fordítása tiszta és nemes.

STEFANIDESZ ILI

Amikor vagy öt esztendővel ezelőtt gyermekfejjel a színpadra libbent és életet, derűt, kacagást hozott magával, hogy jókedvre derítse, megnevetesse a közönséget, olyasmint írtunk Stefanidesz Ili-ről, hogy csodagyermek. Nem a csodagyermek kifejezést használtuk ugyan, mert a csodagyermeket általában nem szeretjük és némi gyanakvással, sőt rosszérzéssel szemléljük kínosan és gyötörve betanult mutatványait, verejtékesen, beszajkózott szerepeket. És Stefanidesz Ili egészen más volt. A szigorú művészcsoport otthonából, ahol ekkor még gyerekként kezelték, kész szubrett-primadonnaként perdült a színpadra, ahol azonnal otthonosan érezte magát és már első szerepében is „öreg primadonnákat” megégyenyítő alakítást nyújtott. Megjelenésével életet, lendületet vitt a színpad közé és a kullisszák négy fala között játékaival magával ragadta magával a közönséget. Tisztán szárnyaló csapongó és legalaposabb operett-viccet is annyi friss és természetes humorral tudta megtölteni, annyi ötlettel és bájjal tudta megjatszani, hogy ösztönös tehetsége mindenkit magával ragadott. De nemcsak pajzán jókedvében és a könnyebb műfajban tudott ilyen elbűvölően napsugaras lenni: volt egy-egy drámai epizódja, amikor csupa szív és lélek volt a színpadon s őszinte hangja és gesztusai, felsukló sírása a tiszta művészi élmény varázsával ragadta magával a közönséget. Tisztán szárnyaló énekhangját, izes és szép magyar beszédét mindig örömmel hallani. Büszkéek voltunk rá, hiszen a szemünk láttára bontakozott ki és őszintén sajnáltuk, mikor megvált a Thália színtársulattól. Kassa lett a következő stáció az életében és tudtuk, hogy még hallani fogunk felőle. És valóban: most újságíciókat olvasunk: Stefanidesz Ili már meghódította a felvidéki magyar városok közönségét is. Ezúton esengő énekhangja, szép magyar beszéde most ott csapong a kassai, rimaszombati, ungvári színpadokon s a közönség lelkesedik érte. Ugy érezzük, hogy egy kicsit mi fedeztük fel annak idején s most azért számolunk be a sikereiről. A sikereiről, amelyek új állomást jelentenek az életében, de minden bizonnyal még tovább lendítik Stefanidesz Ili-t, a magyar színjátszásnak ezt a komoly és nagyon értékes ígéretét.

HETI MŰSOR:

Kedd délután 5 órakor: Hány János. (Előszór. Olcsó helyárrakkal.)

Kedd este 9 órakor: Roninok kincse. (Másodszór.)

Szerda délután 5 órakor: A cigány. (Olcsó helyárrakkal.)

Szerda este 9 órakor: Sonja. (Harmath Imre és Buday Dénes grandiózus orosz-tárgyú nagyoperettje 15 képből. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solyomán Magda, Sándor Stefi, Woitický Elvira, Bazsa Éva, Topán Lulu, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Homm Pál. stb., stb. 250 új toalet, 15 új díszlet. Az utóbbi esztendő leggazdagabb kiállítású nagyoperettje.)

Csütörtök délután 5 órakor: Asszonyok. (Előszór. Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök este 9 órakor: Sonja.

Péntek délután 5 órakor: Julia. (Előszór. Olcsó helyárrakkal.)

Péntek este 9 órakor: Sonja.

Szombat délután 5 órakor: Julia. (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9 órakor: Sonja.

— Hány János — olcsó helyárrakkal. Kodály Zoltán nagysikerű daljátéka, a Hány János ma, kedden délután 5 órakor van a színház műsorán első délután előadásban olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutató előadás szerint Gróf Lászlóval a címszerepben és rendezésében.

— A Roninok kincse. Kállay Miklós nagysikerű japán tárgyú színműve, a Roninok kincse, az idei év egyik legkomolyabb művészi sikere. A Roninok kincse Vásárhelyi Ziegler Emil eredeti japán stílusú díszleteivel, ragyogó új japán kosztümökkel kerül színre. A darabban hatalmas személynét vesz részt és az egész cselekményt eredeti japán zene festi alá. A darabot Szabados Árpád rendezte, a zenekart Schreiber Alajos vezényli, míg a táncokat Tebán János tanította be. A főszerepeket a társulat legjobb női és férfi előadói alakítják. A Roninok kincse ma, hétfőn és holnap, kedden este 9 órakor van műsorán.

— Sonja. Bemutató előadás szerdán este. Hoesszú évek után megint elkészült egy nagy orosz-tárgyú operett produkció. A mese, a színhely már egymagában is általános érdeklődésre tarthat számot, mert az orosz tárgyú operettek, mint a Svbill, az Orlov, a Diadalmas asszony, a legnagyobb sikereket váltották. — Az új orosz tárgyú nagyoperett, a Sonja szerzői Harmath Imre és Buday Dénes. Valóban káprázatos minden képzeletet felülmuló gazdaságról, amelyet a 15 kép ad, arról fogalmakat alkotni sem lehet. 15 új színpad nem volt az operett együttes életében olyan nagyvadású esemény mint a Sonja. Gróf László a darab rendezésével rendezői pályájának csúcsteljesítményét érte el, 15 eredeti új díszlet készült az operettre, 100 teljesen új görli ruha, 150 jelmez. Az operettben 12 görli szám, 8 táncos duett szám van. A Sonjáról megállapíthatjuk, hogy az utóbbi esztendők leggazdagabb kiállítású nagyoperettje. Nem hangzatos reklám, hanem 10 százalékos igazság, hogy pazar kiállítás, pompás zene, briliáns szöveg, orosz miliő, ezernyi meglepetés, szemtelket gyönyörködtető szépségeket nyújt a Sonja. A főszerepekben az operett együttes gyöngyei, a zenekart Schreiber Alajos vezényli, míg a díszleteket Rajnai-Kudesz tervezte. A táncokat Tebán János tanította be. A Sonja nagyoperett szerdától kezdődőleg minden este a színház műsorán van.

— A cigány. Szilgietti Ede örökbecsű népszínműve, a Cigány, szerdán délután van a színház műsorán olcsó helyárrakkal Tóth Elekkel a címszerepben.

— Asszonyok — olcsó helyárrakkal. Clara Booth világsikerű vigjáték újdonsága, az Asszonyok csütörtök délután 5 órakor van a színház műsorán, előszór délutáni előadásban, olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutató előadás szereplőivel.

— Julia — olcsó helyárrakkal egyelőre pénteken és szombaton délután 5 órakor kerül színre a nagysikerű operett újdonság.

— Jegyek minden előadásra már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál.

Újdonság!

Újdonság!

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasóközönség asztaláról.

Ára: 40 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

* Aranyérel és bődüglésnél, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelienként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Felvétel az albaiuliai papnevelő-intézetbe

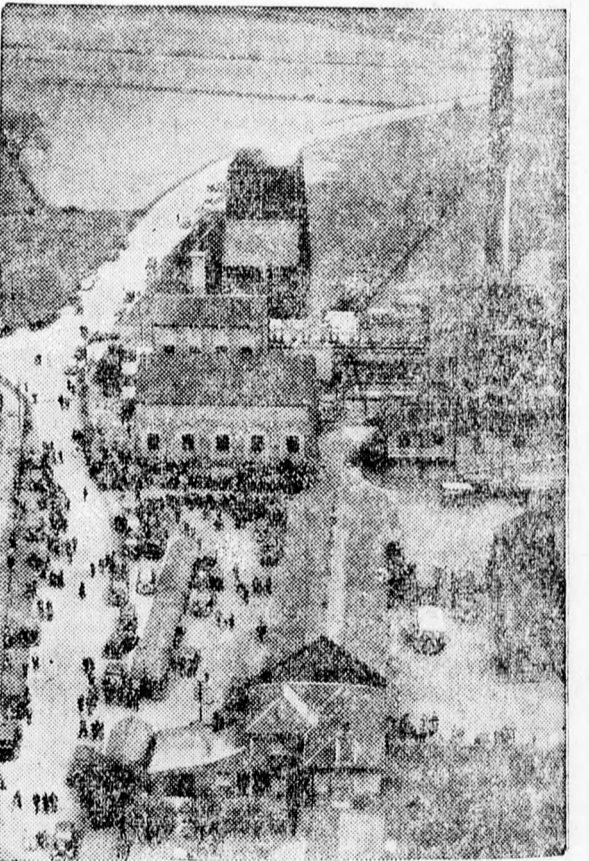
Alba-Iuliaról jelentik: Az alba-iuliai egyházmegyei papnevelő intézetbe belépni szándékozó ifjak felvételi vizsgáját folyó évi július hó 14-én fogjuk megtartani. Felvételt nyerhetnek azok a római katolikus ifjak, akik a főgimnáziumi (liceumi) bacalaureatus vizsgát kellő eredménnyel letették, román állampolgárok, épek és egészségesek, papi hivatással bírnak és a felvételi vizsgán megfelelnek.

Egyházmegyei főiskolánkon a tanulmányok 6 éven át tartanak (2 éves bölcseleti és 4 éves teológiai kurzus). A papnevelő intézet növendékei a főiskola előadásait díjmentesen látogatják és díjmentesen vizsgáznak; az intézetben azonban évi 2000 lei fizetésére kötelesek amely alól csak teljes vagyontalanság, mintaszerű viselkedés és jeles előmenetel alapján nyerhető felmentés.

A felvételi vizsga (konkurzus) tárgyai a következők: a) latin nyelv; a liturgikus szövegek (Missale és breviarium) megértése és fordítása magyarra; b) ágazatos hittan és erkölcsan, a középiskola anyag szerint; c) szabadon választott próza vagy kötött szöveg előadása; d) egyházi ének.

A felvételt nyerni óhajtok kérésüket sajátkezűleg írják meg és a szükséges mellékletekkel felszerelve főgimnáziumuk igazgatóságára, vagy illetékes plébánosuk útján terjesszék fel. Mellékelni kell a következő okmányokat: 1. keresztlevelet (az eredeti anyakönyvi bejegyzéssel szóról-szóra egyező kivonat, latin nyelvű nyomtatványon); 2. bérmlási bizonyítvány; 3. áll. szül. anyak. kivonat; 4. állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata; 5. illetőségi bizonyítvány hiteles másolata; 6. bacalaureatusi bizonyítvány; 7. orvosi bizonyítvány; 8. a vallásánár információja zárt borítékban; 9. a főgimnázium igazgatójának és tanári testületének információja ugyancsak zárt borítékban, a megadott pontok szerint; 10. Premilitar-kurzusról bizonyítvány.

Ezek az okmányok mind elengedhetetlenül szükségesek; különösképpen nem vehető fel, akinek állampolgársági ügye rendezetlen, vagy aki nem tette le a bacalaureatusi vizsgát.

Sulyos bányaszerencsétlenség Angliában.

Az angliai Markham bányában történt bányabeomlás az utóbbi évek legnagyobb bányakatasztrófái közé tartozik. Eddig a tárnabeomlásnak 78 áldozata van, de még többel is kell számolni, mert 45 bányász még mindig el van zárva a külvilágtól.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA
Serv. Administrativ.

No. 24269—1938.

Ordonanța

Noi, Primarul Municipiului Oradea, având în vedere dispozițiunile legii pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite, publicată în Monitorul Oficial No. 59, din 17 Iunie 1923.

având în vedere Decretul Lege No. 195 și Deciziunile Ministeru lui de Industrie și Comerț cu no. 99362, 99363 și 99364, publicate în Monitorul Oficial No. 19 din 25 Ianuarie 1938, având în vedere propunerea comisiei pentru maximalizarea prețurilor la articolele de primă generală și imediată necesitate, dată în ședin a ținută la 12 Mai 1938,

în baza drepturilor conferite nouă de art. 61. pctul q. din Lege Administrativă,

Ordonăm:

Cu începere dela 15 Mai 1938 și până la noui dispozițiuni să fixează următoarele prețuri maxime pentru:

Fâină:

tip 0. loco moară 10.40 și în detaliu 11.— lei pe kgr
tip 2. loco moară 9.80 și în detaliu 10.50 lei pe kgr.
tip 4 loco moară 9.40 și în detaliu 10.— lei pe kgr.
tip 8 loco moară 7.— și în detaliu 7.50 lei pe kgr

Pâinea:

albă lei 10.50 pe kgr.
semialbă lei 9.50 pe kgr.
neagră lei 7.— pe kgr.

Carnea.

de vită cl. I. lei 22 și cl. II. 18 lei pe kgr
de junc lei 25
de vițel sugaci 32
de porc lei 28
osânza lei 36
untura lei 38

Lemne:

de cer și carpen cl. I. lei 6.500 pe vagon ab depozit
de cer și carpen cl. II. lei 6.100 pe vagon ab depozit
de fag și gorun cl. I. lei 5.700 pe vagon ab depozit
de fag și gorun cl. II. lei 5.200 pe vagon ab depozit
lemne tăiate în detaliu 70 lei pro 100 kgr.
75 lei transportate la domiciliu

Zarzaratur:

Ceapa: lei 12 pe kgr.
Usturoi lei 10 pe kgr.
Cartofi cl. I. 4 lei pe kgr. și cl. II. 3 lei pe kgr.
Morcovi și pătrungeli cl. I. lei 10 și cl. II. 8 lei pe kgr.
Pasternacul cl. I. 10 lei și cl. II. 8 lei pe kgr.

Petrolul lampant:

Preț de vânzare în detaliu lei 3.80 pe kgr. și
Preț de vânzare în detaliu lei 3.50 pe litru

Sarea:

La depozitele proprii ale Casei Autonome a Monopolurilor și la depozitele particulare autorizate lei 2.70 pe kgr. iar la revânzatori în detaliu 3.40 pe kgr.

Toti acei care vor fi depășiți sau vor fi încercat să depășească prețurile maxime prevăzute în prezenta Ordonanță precum și maximum de beneficiu fixat de art. 5. din Legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite, modificat prin Decretul Lege nr. 2392 publicat în Monitorul Oficial nr. 122 din 29 Mai 1937, vor fi pedepsiți cu amendă penală dela 10.000—30.000 lei sau cu închisoare dela 15 zile—până la 1 lună.

Organele prevăzute de art. 26. din legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite, vor controla cu strictețe aducerea la îndeplinire întocmai a prezentei ordonanțe luând măsurile arătate de lege împotriva celor ce vor contraveni.

Contra prezentei ordonanțe se poate înainta apel în termen de 10 zile dela afișarea ei la Ministerul de Industrie și Comerț, ordonanța însă este executorie fără considerarea la apel.

Oradea, la 12 Mai 1938.

Primar: Constantinescu. Secretar General: Dr Voștinar.

Oradea város
ármegállapító rendelete

Hivatalos közlemény

Mi, Oradea város polgármestere, szem előtt tartva 1923 június 17-én, a hivatalos lap 59-ik számában megjelent, a törvényellenes üzérkedés megszüntetésére kiadott rendelkezéseket, a 195-ik rendeleti törvény a kereskedelmi és iparügyi miniszterium rendeleteit, valamint az ármegállapító bizottság 1938-iki gyűlésén hozott határozatokat, a közigazgatási törvény 61-ik szakasza értelmében május 15-től kezdve újabb rendelkezésig a közszükségleti cikkek árait a következőkben állapítjuk meg:
Liszt: 0-ás liszt a malomból elszállítva 10.40,

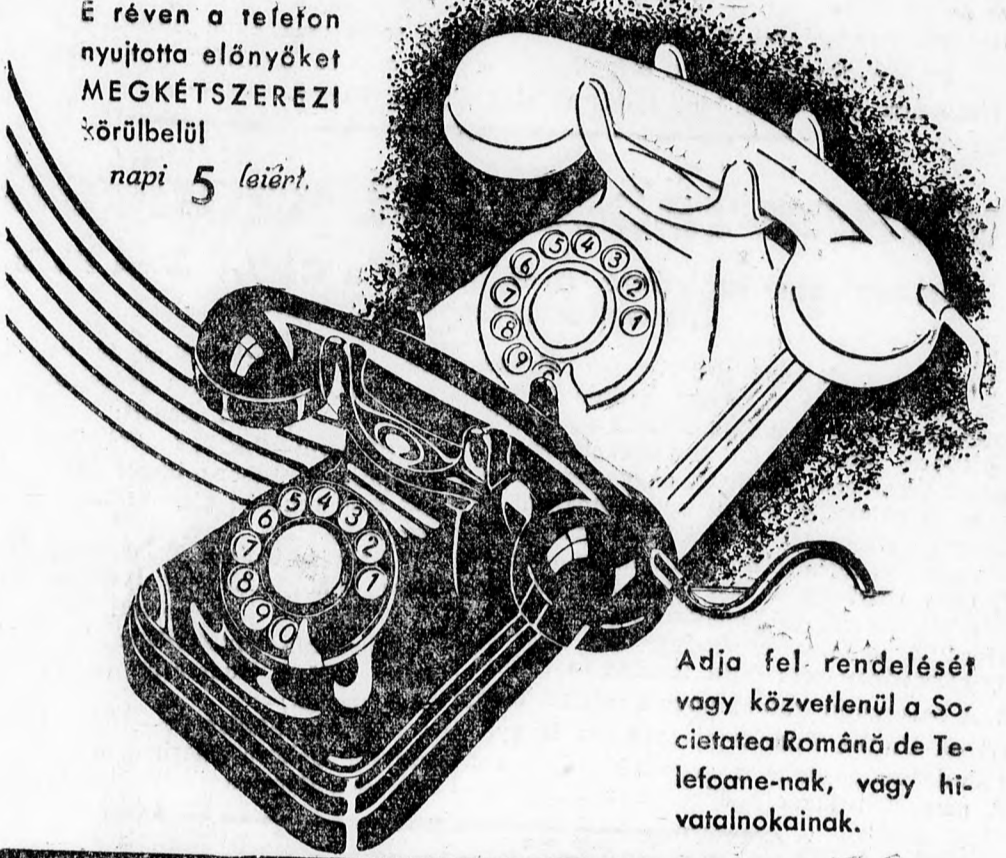
kicsiben 11. 2-es liszt malomból elszállítva 9.80, kicsiben 10.50, 4-es liszt malomból elszállítva 9.40, kicsiben 10. 6-os liszt: malomból elszállítva 7, kicsiben 7.50 lei kilogrammonként.
Kenyér: fehérkenyér 10.50, félbarna 9.50, barna 7 lei kilogrammonként.
Hús: borjúhús elsőosztályu 22, másodosztályu 18, növendékmarha 25, szopósborjú 32, sertés 28, háj 36, zsír 38 lei kilogrammonként.
Fa: cser és gyertyán elsőosztályu a lerakatokban 6.500 lei vagononként, másodosztályu 6100, bükk és tölgy elsőosztályu 5700, másodosztályu 5200, vágott fa kicsiben 70 lei 100 kilogrammonként, 75 lei hazaszállítva.
Zöldszétfélék: hagyma kilogrammonként 12 lei, foghagyma 10 lei, burgonya elsőosztályu 4, másodosztályu 3 lei kilogrammonként. Répa és petrezselyem elsőosztályu 10, másodosztályu 8 lei kilogrammonként. Peszternák első osztályu 10, másodosztályu 8 lei kilogrammonként.
Petroleum: kicsiben kilogrammonként 3.80, literenként 3.50 lei.
Só: a „monopol” és a felhalmozott magánlerakatokban 2.70, viszonteladónál kicsiben 3.40 lei kilogrammonként.
Mindazok, akik a jelen rendelkezések ellen vétének 10 ezer leitől 30 ezer leig terjedhető pénzbírsággal vagy 15 naptól 1 hónapig terjedő fegyházbüntetéssel sújtandak. A törvény által kijelölt ellenőrző szervek teljes szigorral fognak felügyelni a rendelkezések betartására.
A jelen rendelet ellen a kereskedelmi és ipari miniszteriumban történő kifüggesztés után 10 napon belül lehet fellebbezést benyújtani, de a rendelkezés a fellebbezéstől függetlenül hatályosul.

Oradea, 1938. május 12.
Constantin Constantinescu, polgármester
Joan Voștinar főjegyző.

Ebben az esetben szereltesen fel
MELLÉKÁLLOMÁST
új lakásában, amelyet ezzel sokkal
kényelmesebbé tesz.

É réven a telefon
nyújtotta előnyöket
MEGKÉTSZEREZI
körülbelül
napi 5 leiert.

Adja fel rendelését
vagy közvetlenül a So-
cietatea Română de Te-
lefoane-nak, vagy hi-
vatalnokainak.

SOCIETATEA ANONIMA ROMÂNĂ DE TELEFOANE

A kiadáshivatal üzenetei

„Dunaparti” jeligének. 1. Vizum szükséges. A kongresszusi igazolvány alapján utólagosan is beszerezhető Budapesten, a külföldieket ellenőrző hivatalban, Fővám-tér 7—8. I. em. 2.50 Pengő kezelési költség ellenében. A vizumot 24 órán belül kell megszerezni. 2. A MÁV az igazolvány alapján 50 százalékos vasúti kedvezményt nyújt. Ezek a kedvezmények V. 17-től—VIII. 31-ig érvényesek. 3. A székesfehérvári ünnepségek június 1-én lesznek s az 50 százalékos kedvezmény — az igazolvány alapján — oda is érvényes. 4. Igazolvány nálunk is kapható, az összeg előzetes beküldése ellenében (Lei 210, plus 15 költség), előre jelezni kell azonban, hogy azt kinek a nevére állítsuk ki.

Tóth Tihamér dr
MIATYÁNK
Amatőrkötés 280 lei.
Ez a kötet dr Tóth Tihamér egyetemi tanárnak azokat a szentbeszédeit adja összegyűjtve, amelyeket az 1936—37. tanévben az egyetemi templomban elmondott s amelyeknek egy részét a rádió is közvetítette.
Kapható könyvostályunknál.

SPORT

A Rapid és a CAMT a Román Kupa döntőjében

Vasárnap játszották le a Román Kupa két középdöntőjét. Mind a kettő váratlan eredményt hozott. A Venus és a Rapid FC párharcából a Rapid került ki győztesen, holott mindenki a Venus győzelmét várta. Elterjedt az a hír is, hogy a Rapid „lefekszik” a Venusnak. Azonban ez a gyanúsítás nem bizonyult valósnak — vagy a Rapid nem volt még sem oly biztos a Ripensia elleni döntő mérkőzések kiemelésében. A B) ligás CAMT nagyszerű győzelemmel került be a döntőbe: a Victoriát győzte le.

Részletes eredmények a következők:

CAMT—VICTORIA 2:0 (0:0).

Timisoara, 3000 néző, bíró Busa. Az első

féldőben többet támadott a Victoria és főlényre elvitathatatlan. Szünet után a hazaiak vezetik át a játék irányítását és a heves ostrom két gólt eredményezett (a harmadikat nem adta meg a bíró). Góllövők: 2. p. Stockschlager, 32. p. Stockschlager. A Victoria a végén ismét támad, de eredmény nélkül.

RAPID—VENUS 2:1 (1:1, 1:1).

Bucuresti, 30 ezer néző, bíró dr. Russu. Nagy küzdelmet vívott a két csapat. A mérkőzés sorsa csak a meghosszabbítás 7-ik percében dőlt el. Góllövők: Auer, Zarátky, illetve Petea Valcov.

Juhász lábtörést szenvedett

Otthonában legyőzte a Chinezul a CAO-t — A Phönix biztosította negyedik helyét

Vasárnap csak négy első ligás mérkőzés került lebonyolításra. A csonka forduló szomorú eseményt hozott. Juhász a CAO válogatott középfedezeit lábát törte. A szerencsétlenség, amelyért senki sem okolható, nagy megdöbbenést és sajnálkozást keltett sportkörökben és számosan keresik fel a kiváló labdarugót az Irgalmasrend kórházában. A világ bajnokság előtt nagy veszteség Juhász elvesztése, aki vitán felül a legjobb középfedezeit az országban. A forduló váratlan eredménye az, hogy a CAO otthonában sem bírta legyőzni a Chinezult. A baia-marei Phönix nagy küzdelem után nyert az Unirea Tricolorral szemben és győzelmével bebiztosította a negyedik helyét. Az „U” nem volt komoly ellenfele a Juventus-

nak, míg a Sportul Studentescenek ugyancsak meg kellett dolgoznia a győzelemért.

I. csoport:

Chinezul—CAO 4:1 (3:1). Oradea. Góllövők: Thirjung (3), Losonc, illetve Juhász. Juhász az első féldőben — góllövés után — lábtörést szenvedett.

Phönix—Unirea Tricolor 2:0 (1:0). Baia-Mare. Góllövők: Szerémy IV., Szerémy III.

II. csoport:

Juventus—Universitatea 4:1 (2:0). Bucuresti. Góllövők: Dunareanu (2), Palmer (2), illetve Benkő.

Sportul Studentesc—ACFR 4:2 (0:2). Bucuresti. Góllövők: Marinescu, Stefanescu, Dumitrescu, Popescu, illetve Székely, Demény.

Belföldi sporteredmények

B) ligában

Braila: Franco Romana—Sporting 7:1 (5:0). Galati: Telefon Club—DVA 2:1 (1:0).

C) ligában

Timisoara: Fraelia—Politechnica 6:2 (3:1). — Electrica—CFR 1:1 (1:0). Resita: RMTE—Banatul 4:0 (1:0). Cluj: CAC—Solvay 3:1 (1:1). — UEC—Ariesul 1:0 (1:0).

Kerületi bajnokságért

Timisoara: Freidorf—Fortuna 6:0 (1:0). Jimbolia: ZeSE—Vulturii 1:0 (0:0). Arad: AAC—Astra 2:2 (1:1). — Transylvania—Juventus 1:1 (1:0). — Tricolor—Hakoah 5:0 (0:0). Cluj: KMSC—Napoca 4:1 (2:0). — Avram Jancu—Vasöntöde 2:0 (0:0).

Barátságos mérkőzések

Arad: AMEFA—Gloria 3:2 (0:1). Lugoj: LMTE—Chinezul vegyes 4:2 (2:1). Resita: UDR—Vulturii 3:1 (1:0).

Magyar válogatott—Wolverhampton Wanderers

Budapestről jelentik: Mintegy 22 ezer néző jelenlétében játszották le a világbajnokságra készülő magyar labdarugó válogatott edző mérkőzését, amely változatos küzdelem után döntetlenül végződött. A „Farkasok” az angol profiligá II. helyezettje, remekül védekeztek, de híres, nagy lövéseikből semmit sem mutattak be. A magyar csapat sem volt kiváló, de csatársora egyenesen kiábrándított. Mindkét csapatnak volt néhány helyzete. Az angolok lelkesebben küzdöttek

Anglia—Németország 5:3 (4:2)

Berlinből jelentik: Százezer néző jelent meg a berlini olimpiai stadionban Anglia és Németország válogatott futbalcsapatainak találkozásánál. Hevesiramu mérkőzésen lassan kialakult az angolok fölénye és Bastin megszerezte a vezető gólt. A németek három perc múlva Gellesch révén kiegyenlítettek. Az angolok kapujukhoz szegtezték a németeket és Broome két gólt szerzett, sőt Mathews újabb góljával már 4:1-re vezetett Anglia. A második féldőben változatlanul az angolok voltak fölényben, Robinson újabb góljára a németausztriai Pesser válaszolt. Az angol Goulden állította be a végeredményt.

Külföldi sporteredmények

Csehszlovákia:

Lejátszották a bajnokság utolsó fordulóját. Bajnok a Sparta. 2. Slavia. 3. Zsidenice. 4. Kladno. Eredmények: Sparta—Zsidenice 2:2 (2:0). Pardubice—Kladno 4:1 (2:1), Viktoria Zsiskov—Prostejov 3:1 (3:0), Sl. Ostrava—iVktoria Pilsen 1:0 (0:0). Nachod—SK Pilsen 0:0.

Németország

Bécs: Admira—Simmering 7:3 (5:1). Wacker—WSC 2:2 (1:1). Vienna FC Wien 5:2 (2:0). FAC—Fav. AC 1:1 (1:1). Bajnoki mérkőzések.

Berlin: Aston Villa—Osztrák válogatott 3:2 (1:1). Az angol csapat góljait Broome (2) és Starling lőtte, az osztrákokét Binder és Stroh. Egyenlő erők harca. Birlem játékevető tulszigoru volt a honi csapattal szemben. A közvélemény hangosan követelte a volt osztrák játékosok beállását a nagy német válogatottba. — Berlini válogatott—Duisburgi kísérleti válogatott 3:2 (1:2).

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Fisztelettel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkálatot, ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tartozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További részletes pártfogást kér

ÜZV. BALINT DANIELNÉ

Oradea, Vasile Conta 20.

Aptékhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Eladó

zománczott három karikás takarékos tüzhely, fehér konyhabutor, üstház üsttel, jégsezkrény, kisebb Meteor kályha és egy 3+2 lámpás rádió. Oradea, Regele Carol 31., ajtó 7.

Eladó

kis jégsezkrény, külföldi gyártmány. Oradea, Str. Tache Jonescu 15., Házmesterné.

Szabó

ollók, vasalópárnák és ujjafa eladók. Oradea, Bodnár, Tache Jonescu 45. szám.

Jókarbam

levő leányka sötétkék tavaszi kabát eladó. — Oradea, Str. Vlahuta 34

Redőny

és portál eladó. Megtekinthető Oradea, Piata Regina Maria 3. II. em. a délutáni órákban.

Magánház

új, 2 szobás, fűdőszobával, kerttel, villany és vízszolgáltatással, csatornázva, eladó. — Oradea, Str. Bălcescu 23-a.

Eladó

Oradea, Str. Petru Rareș 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba konyha kiadó.

Különféle

Figyelem!

elismert órajavitó szaküzlet. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8 Aranyat, ezüstöt és ékszertárgyakat veszek és becserélek. Tarján órás és ékszerész.

PUHA CÍMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Alkalmazás

Mindenes leányt felveszek. Oradea, Str. Pasteur 45., Blaha Istvánné.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5

Lakás

Háromszobás

fűdőszobás utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. szám.

Két 1 szobás

konyhás lakás kiadó azonnal kiadó. Oradea, Strada Franceze 18.

2 szoba

konyha, mellékhelyiség azonnal kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 6.

Nagy

pinchehelyiség kiadó. — Oradea, Str. Alexandru 13. szám.

3 vagy 2 szobás lakás komplett kiadó azonnal Oradea, Str. Principele Mihai 6.

Egy

és kétszobás lakás kiadó. Cim: Oradea, Str. Codrilor 11. szám.

Fűszerüzlet

berendezéssel azonnal kiadó. Oradea, Strada Averescu 37. szám.

Egy

utcai szoba, konyha, spájz kiadó. Oradea, N. Zsiga 50. szám.

3 szoba,

fűdő- és előszobás lakás kiadó azonnal. — Oradea, Str. Petőfi 22.

Butorozott

szoba azonnal kiadó, esetleg butor nélkül is. Oradea, Str. Vlahuta 22

Kiadó

ujjonnan épült modern egyszobás fűdőszobás komfortos lakás június 1-re. Oradea, Str. General Holban 22.

Egy

szépen butorozott különbejáratos szoba és Carmen Sylva park mellett kiadó. Ertekezni: Oradea, Piată Creangă 5. délután 2—4-ig.

Kiadó

ujjonnan épült modern egyszobás fűdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használt fedőcserép, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. General Holban 22.